

ZADANIE

ÚZEMNÝ PLÁN MESTA SABINOV

Spracované v súlade s § 5 ods. 4 Vyhlášky Úradu pre územné plánovanie a výstavbu SR č. 392/2023 Z. z. o obsahu a spôsobe spracovania územnoplánovacej dokumentácie a o územnoplánovacích podkladoch a všeobecných požiadavkách na priestorové usporiadanie územia a funkčné využívanie územia

OKTÓBER 2025

ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1. Názov územnoplánovacej dokumentácie

Územný plán mesta Sabinov

2. Obstarávateľ

Mesto Sabinov, Námestie slobody 57, 083 01 Sabinov

Ing. Michal Repaský, primátor mesta

3. Spracovateľ zadania

Ing. Stanislav Imrich, Šindliar 203, 082 36 Lipovce

4. Osoba odborne spôsobilá na obstarávanie

Ing. Stanislav Imrich, Šindliar 203, 082 36 Lipovce, okr. Prešov

reg. č. osvedčenia 449.

5. Dátum spracovania správy o stave územnoplánovacej dokumentácie

Október 2025

OBSAH

1) Priemet územia obcmesta.....	4
2) Dôvody obstarania územného plánu mesta	4
3) Určenie hlavných cieľov a princípov územného rozvoja mesta	
a. vyplývajúcich z Koncepcie územného rozvoja regiónu	4
4) Identifikácia hlavných problémov a stretov v území mesta	14
5) Požiadavky na riešenie vyplývajúce z demografických, sociálnych,	
a. ekonomických a environmentálnych potrieb mesta	15
6) Hlavné požiadavky na územie mesta z hľadiska priestorového	
a. usporiadania územia a funkčného využívania územia	16
7) Požiadavky na ochranu kultúrneho dedičstva	19
8) Požiadavky na rozsah a obsah riešenia	20
9) Informácia o potrebe vypracovania variantného návrhu riešenia	21

1) Priemet územia mesta

Mesto Sabinov je prirodzeným centrom okresu Sabinov, časti Prešovského kraja, územia s vyše 60 tisícami obyvateľov, rozloženého na hornom toku rieky Torysa. Postavenie mesta v tomto území a jeho funkcia centra bývania, hospodárskeho života a občianskej vybavenosti sa vyvinuli z historickej tradície slobodného kráľovského mesta a zostali zachované počas všetkých období spoločenského a územnosprávneho usporiadania.

Záujmové územie mesta je definované ako územie s bezprostrednými funkčnými väzbami na jadrové sídlo. Prejavujú sa kooperačnými vzťahmi v oblasti využívania výrobnnej základne, občianskej a technickej vybavenosti, ako aj funkčnou špecializáciou a substitúciou (doplňovaním sa) sídiel alebo ich zón. Mesto Sabinov leží v údolí rieky Torysy, asi 20 km severozápadne od Prešova. Je pridruženým centrom osídlenia k jadrovému sídlu Šarišskej sídelno-regionálnej aglomerácie (SRA), mestu Prešov. Údolie Torysy je urbanizačnou osou Šariša, aglomerácia sídiel v priestore Prešov – Sabinov – Lipany je ťažiskovým priestorom urbanizačného a socio-ekonomického rozvoja celého regiónu. Pre ďalší rozvoj Sabinova bude mať z hľadiska širších vzťahov najväčší význam formovanie tejto aglomerácie a vzťahov s jadrovým sídlom SRA mestom Prešov. Sabinov, ako jedno z centier rozvoja SRA bude najmä v oblasti výroby, bývania a občianskej vybavenosti plniť časť funkcií jadra SRA. Na druhej strane bude poskytovať časť služieb pre jadrové mesto, k čomu prispeje najmä rozvoj kooperačných väzieb Sabinova a Prešova v oblasti občianskej vybavenosti, dopravy, výrobnjej kooperácie, rekreácie a spolupráce v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia. Hlavnými funkciami Sabinova v rámci SRA sú funkcie:

- obytná – stredisko bývania mestského typu
- obšlužná – spádové centrum vyššej občianskej vybavenosti
- výrobná – stredisko priemyselnej výroby založenej na spracovaní miestnych surovín a poľnohospodárskych produktov, kooperačné výroby a špecializované malosériové doplnkové výroby
- rekreačná – kooperačné sídlo pre rozvoj rekreačného strediska Drienica – Lysá a rekreačnej oblasti Čergov a Bachureň a v rámci územia mesta, rozvoj v rekreačno-prírodnej zóne na pravom brehu Torysy (lesopark, športový areál, mestský park, cyklistická rekreačná trasa a pod.)

Riešené územie územného plánu je vymedzené administratívno-správnou hranicou katastrálneho územia Sabinov (854213), katastrálneho územia Orkucany (844349) a katastrálneho územia Zálesie (854298). Mesto Sabinov susedí s katastrálnymi územiami nasledujúcich obcí. Na severe s obcou Červená Voda, severovýchode s obcou Drienica, na východe s obcou Jakubovany, na juhu (časť Orkucany) s obcou Šarišské Michaľany, na juhozápade s obcou Ražňany.

Podľa územnosprávneho členenia SR predmetné územie patrí do okresu Sabinov, Prešovský kraj.

Grafické zobrazenie polohy mesta tvorí Prílohu č. 1 Zadania.

2) Dôvody obstarania územného plánu mesta Sabinov .

Dôvodom pre vypracovanie Územného plánu mesta Sabinov (ďalej len „ÚPN mesta“) je zámer mesta obstarat' pre mesto územnoplánovaciu dokumentáciu v zmysle zákona č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ÚP“), ktorá zosúladí a usporiada záujmy a zámery mesta v jej katastrálnom území a navrhne koncepciu územného rozvoja mesta. Zároveň obstaranie nového ÚPN mesta je zákonnou povinnosťou zadanou v § 40 ods. (3) zákona o ÚP, ktorým sa stanovuje povinnosť nahradiť územnoplánovaciu dokumentáciu schválenú do 31. marca 2024 územnoplánovacou dokumentáciou postupom podľa zákona o ÚP do 31. marca 2032, pretože inak stratí platnosť dňom 1. apríla 2032. Mesto má platný územný plán, ktorý bol schválený v roku 1996 a už bol aktualizovaný v rokoch 1999 až 2024, celkovo 14 krát viacerými spracovateľmi. Z vyššie uvedených skutočností je zrejmé, že platný územný plán mesta vrátane jeho zmien a doplnkov nebol prehodnotený ako celok, riešili sa dielčie problémy a požiadavky mesta a aj požiadavky právnických a fyzických osôb odsúhlasené mestským zastupiteľstvom, ako príslušným orgánom územného plánovania. Zároveň do jednotlivých aktualizácií pri ich schvaľovaní boli zapracované požiadavky definované v stanoviskách dotknutých orgánov. Ďalším z dôvodov obstarania

nového ÚPN mesta je prehodnotenie aktuálnosti rozvojových plôch v jednotlivých aktualizáciách, zdokumentovanie ich realizácie, prípadne revízia, vypustenie neaktuálnych platných plánovaných rozvojových plánov, doplnenia nových rozvojových plánov mesta, zhodnotenie záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie a jej prepracovania v súlade so zákonom o ÚP a platnými vyhláškami: vyhláškou k obsahu a spôsobu spracovania – vyhláška č. 392/2023 Z. z. o obsahu a spôsobu spracovania územnoplánovacej dokumentácie a o územnoplánovacích podkladoch a všeobecných požiadavkách na priestorové usporiadanie územia a funkčné využívanie územia, vyhláškou č. 69/2024 Z. z. o územnotechnických požiadavkách na výstavbu a vyhláškou č. 153/2024 Z. z. o štandardoch a metodike spracovania územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladoch. č. 392/2023 Z. z., č.69/2024 Z. z. a č. 154/2024 Z. z. so zreteľom jej využitia v praxi. V novom územnom pláne sa zadefinujú väzby jednotlivých funkčných plôch celého územia mesta, stanoví sa rozsah a potreby pre rozvoj infraštruktúry okrem koncepcie územného rozvoja mesta aj v kontexte širších vzťahov regiónu ako dlhodobej stratégie trvalo udržateľného rozvoja.

3) Určenie hlavných cieľov a princípov územného rozvoja mesta vyplývajúcich z Koncepcie územného rozvoja regiónu

V ÚPN mesta je potrebné rešpektovať záväznú časť nadradenej územnoplánovacej dokumentácie, ktorou je Územný plán Prešovského samosprávneho kraja, schválený uznesením Zastupiteľstva PSK č.268/2019 dňa 26.8.2019, ktorého záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením PSK č. 77/2019 schváleným Zastupiteľstvom PSK uznesením č. 269/2019 dňa 26.8.2019 s účinnosťou od 6.10.2019. V roku 2023 zastupiteľstvo PSK svojim uznesením č. 138/2023 z 15.05.2023 schválilo začatie obstarávania zmeny Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja, ktorých prerokovanie do dňa prípravy zadania nebolo začaté. Na základe tejto skutočnosti je nutné rešpektovať záväzné časti a verejnoprospešné stavby, ktoré majú dopad na katastrálne územie obce z ÚP PSK schválené do roku 2019 .

Zo záväznej časti ÚP PSK schválenej Zastupiteľstvom PSK č.268/2019 dňa 26.8.2019, ktorého záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením PSK č. 77/2019 schváleným Zastupiteľstvom PSK uznesením č. 269/2019 dňa 26.8.2019 s účinnosťou od 6.10.2019 je potrebné zohľadniť v riešení Územného plánu mesta Sabinov:

I. Záväzné regulatívy územného rozvoja Prešovského samosprávneho kraja

1. Zásady a regulatívy štruktúry osídlenia, priestorového usporiadania osídlenia a zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja urbanizácie

1.1. V oblasti medzinárodných, celoštátnych a nadregionálnych vzťahov

1.1.7. Podporovať vytváranie nadnárodnej siete spolupráce medzi jednotlivými mestami, regiónmi a ostatnými aktérmi územného rozvoja v Prešovskom kraji a okolitých štátoch, s využitím väzieb jednotlivých sídiel a sídelných systémov v euroregiónoch a ďalších oblastiach cezhraničnej spolupráce, v súlade s dohodami a zmluvami regionálneho charakteru vo väzbe na medzivládne dohody.

1.2. V oblasti regionálnych vzťahov

1.2.2. Podporovať rozvoj centier osídlenia podľa Koncepcie územného rozvoja Slovenska v znení jeho zmien z roku 2011:

1.2.2.6. 3. skupiny, 2.podskupiny – Medzilaborce, Sabinov, Stropkov, Svit, Vysoké Tatry.

1.2.5. Podporovať rozvojové osi podľa KURS:

1.2.7. Sídelnú štruktúru kraja formovať ako kompaktný, vzájomne previazaný hierarchický systém osídlenia rešpektujúci prírodné, krajinné a historické danosti územia a rozvojové plochy umiestňovať predovšetkým v nadväznosti na zastavané územia.

1.2.8. Podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území, predovšetkým v územiach intenzívnej urbanizácie založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka.

1.2.9. Vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráм podporou verejného dopravného a technického vybavenia.

1.2.10. V záujme vytvorenia charakteristického architektonického výrazu, predovšetkým rekreačných území, pri realizácii stavieb zohľadňovať regionálnu znakovosť s využitím dostupných prírodných materiálov.

1.2.13. Rešpektovať podmienky vyplývajúce zo záujmov obrany štátu v okresoch Bardejov, Humenné, Kežmarok, Levoča, Medzilaborce, Poprad, Prešov, Sabinov, Snina, Stará Ľubovňa, Stropkov, Svidník a Vranov nad Topľou.

1.2.17. V oblasti civilnej ochrany obyvateľstva vytvárať územnotechnické podmienky pre zariadenia na ukryvanie obyvateľstva v prípade ohrozenia.

1.2.18. Rešpektovať územnotechnické požiadavky na požiarnu ochranu obyvateľstva.

1.3. V oblasti štruktúry osídlenia

1.3.1. Podporovať sídelný rozvoj vychádzajúci z princípov trvalo udržateľného rozvoja, zabezpečujúceho využitie územia aj pre nasledujúce generácie bez obmedzenia schopnosti budúcich generácií uspokojovať vlastné potreby.

1.3.2. Rešpektovať pri rozvoji osídlenia prírodné zdroje, poľnohospodársku pôdu, podzemné a povrchové zásoby pitnej vody, ako najvýznamnejšie determinanty rozvoja územia.

1.3.3. Územný a priestorový rozvoj orientovať prednostne na intenzifikáciu zastavaných území, na zvyšovanie kvality a komplexity urbánnych prostredí.

1.3.4. Prehodnotiť v procese aktualizácii ÚPN obcí navrhované nové rozvojové plochy a zároveň minimalizovať navrhovanie nových území urbanizácie.

1.3.5. Nerozvíjať osídlenie na územiach environmentálnych záťaží alebo v ich blízkosti.

2. Zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja hospodárstva

2.1. V oblasti hospodárstva

2.1.1. Podporovať rozvoj existujúcich a navrhovaných priemyselných parkov.

2.1.2. Podporovať diverzifikáciu priemyselných odvetví na území Prešovského kraja tak, aby dochádzalo k jeho rovnomernému rozvoju. V územiach s intenzívnou urbanizáciou podporovať odvetvia s nízkymi nárokmi na energetické vstupy a suroviny.

2.1.3. Vytvárať územno-technické podmienky a predpoklady pre vznik a rozvoj vedecko-technologicky orientovaných parkov na základe zhodnotenia ich lokalizačných faktorov.

2.1.4. Obmedzovať vhodným urbanistickým riešením možný negatívny dopad priemyselnej a stavebnej produkcie na životné prostredie a na prírodnú krajinu.

2.1.5. Vytvárať podmienky kompaktného rozvoja obcí primárnym využívaním voľných, nezastavaných územných častí zastavaného územia obcí. Pri umiestňovaní investícií prioritne využívať revitalizované opustené hospodársky využívané územia (tzv. hnedé plochy – brownfield).

2.2. V oblasti poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a rybného hospodárstva

2.2.1. Podporovať alternatívne poľnohospodárstvo a prírode blízke obhospodarovanie lesov v chránených územiach, v pásmach hygienickej ochrany a v územiach začlenených do územného systému ekologickej stability.

2.2.2. Minimalizovať pri územnom rozvoji možné zábery poľnohospodárskej a lesnej pôdy. Navrhovať funkčné využitie územia tak, aby čo najmenej narúšalo organizáciu poľnohospodárskej pôdy, jej využitie, aby navrhované riešenie bolo z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy najvhodnejšie.

2.2.3. Zohľadňovať pri územnom rozvoji výraznú ekologickú a environmentálnu funkciu, ktorú poľnohospodárska a lesná pôda popri produkčnej funkcii plní.

2.2.4. Rešpektovať prioritnú ekologickú funkciu lesov s nulovým drevoprodukčným významom v existujúcich a navrhovaných chránených územiach s 5. stupňom ochrany a v existujúcich zónach A (PIENAP, NP Slovenský Raj) a rešpektovať ako jednu z hlavných funkcií

ekologickú funkciu lesov s minimálnym drevoprodukčným významom v ostatných chránených územiach a zónach.

2.2.5. Vo všetkých vyhlásených osobitne chránených územiach s tretím a štvrtým stupňom ochrany prírody a krajiny a v územiach vymedzených biocentier, ktoré sú v kategóriách ochranné lesy, lesy osobitného určenia mimo časti lesov pod vplyvom imisií zaradených do pásiem ohrozenia, rešpektovať ako jednu z hlavných funkcií ekologickú a vodozádržnú funkciu lesov s minimálnym drevoprodukčným významom.

2.2.6. Podporovať územný rozvoj siete chovných a lovných rybníkov na hospodárske využitie a súčasne aj pre rôzne formy rekreačného rybolovu.

2.3. V oblasti ťažby

2.3.1. Zabezpečiť ochranu nerastných surovín rešpektovaním výhradných ložísk, chránených ložiskových území, ložísk nevyhradených nerastov, ako aj dobývacích území, pri zohľadnení nárastu významu iných spôsobov využívania územia.

2.3.2. Podporovať sanáciu a rekultiváciu opustených ťažobní a lomov, revitalizovať dobývacie priestory s cieľom ich krajinárskeho zakomponovania do okolitého prírodného územia, s funkciou krajiny slúžiacej ako náučné lokality a rešpektovať prirodzenú sukcesiu týchto území. V osobitne chránených územiach ochrany prírody a krajiny postupne utlmiť a ukončiť povrchovú ťažbu nerastných surovín.

2.3.3. Zosúladiť požiadavky na využívanie ložísk nerastných surovín pre potreby rozvoja hospodárstva so záujmami ochrany prírody.

2.3.4. Usmerňovať ťažbu štrkopieskov a s ňou súvisiacu dopravnú a technickú infraštruktúru, v súlade s ochranou pôdného genofondu a životného prostredia a s vodohospodárskymi záujmami a záujmami obcí.

3. Zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry

3.1. V oblasti školstva

3.1.1. Podporovať a optimalizovať rovnomerný rozvoj siete škôl, vzdelávacích, školiacich a preškoľovacích zariadení v závislosti na vývoji rastu/poklesu obyvateľstva v území obcí s intenzívnou urbanizáciou.

3.2. V oblasti zdravotníctva

3.2.1. Rozvíjať rovnomerne na území kraja zdravotnú starostlivosť vo všetkých formách jej poskytovania.

3.2.2. Vytvárať podmienky pre rovnocennú dostupnosť nemocničných zariadení a zdravotníckych služieb pre obyvateľov jednotlivých oblastí kraja.

3.2.3. Vytvárať územno – technické predpoklady pre rozvoj domácej ošetrovateľskej starostlivosti, domovov ošetrovateľskej starostlivosti, geriatrických centier, stacionárov a zariadení liečebnej starostlivosti v priemete celého územia kraja a dopĺňať ich kapacity podľa aktuálnych potrieb.

3.2.4. Podporovať rozvoj liečební pre dlhodobých chorých v priemete celého územia kraja, ako aj ďalších odborných liečebných ústavov podľa aktuálnych potrieb.

3.2.5. Vytvárať podmienky pre zvyšovanie vzdelanostnej úrovne marginalizovaných skupín obyvateľstva v zdravotníckej oblasti.

3.3. V oblasti sociálnych vecí

3.3.1. Modernizovať sociálnu infraštruktúru v existujúcich zariadeniach sociálnych služieb.

3.3.2. Vybudovať rovnomernú sieť zariadení sociálnych služieb a terénnych služieb a vytvoriť sieť dostupnú všetkým občanom v sociálnej a hmotnej núdzi v závislosti na vývoji od počtu obyvateľstva v území.

3.3.3. Vytvárať územno–technické podmienky pre nové, nedostatkové či absentujúce druhy sociálnych služieb vhodnou lokalizáciou na území kraja a zamerať pozornosť na také sociálne služby, ktorých cieľom je najmä podpora zotrvania klientov v prirodzenom sociálnom prostredí.

3.3.4. Zohľadniť nárast podielu obyvateľov v poproduktívnom veku v súvislosti s predpokladaným demografickým vývojom a zabezpečiť vo vhodných lokalitách primerané podmienky pre zariadenia poskytujúce pobytovú sociálnu službu (pre seniorov, pre občanov so zdravotným postihnutím).

3.4. V oblasti duševnej a telesnej kultúry

3.4.1. Podporovať rozvoj zariadení kultúry v súlade s polycentrickým systémom osídlenia.

3.4.2. Rekonštruovať, modernizovať a obnovovať kultúrne objekty, vytvárať podmienky pre ochranu a zveľaďovanie kultúrneho dedičstva na území kraja formou jeho vhodného využitia najmä pre občiansku vybavenosť.

3.4.3. Podporovať stabilizáciu založenej siete zariadení kultúrno–rekreačného charakteru.

3.4.4. Rozvíjať zariadenia pre športovo–telovýchovnú činnosť a vytvárať pre ňu podmienky v mestskom aj vidieckom prostredí v záujme zlepšenia zdravotného stavu obyvateľstva.

4. Zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja rekreácie, cestovného ruchu a kúpeľníctva

4.1. Rešpektovať prioritu prírodného prostredia ako nevyhnutnej podmienky optimálneho fungovania rozvoja cestovného ruchu, ktorý sa v rozhodujúcej miere viaže na prírodné a krajinné prostredie. Podporovať aktivity súvisiace so starostlivosťou o krajinu a s aktívnym spôsobom jej ochrany. V navrhovaných a existujúcich chránených územiach s 5. stupňom ochrany a v zónach A rešpektovať bezzásahový režim ochrany.

4.2. Nadviazať domáce turistické aktivity na medzinárodný turizmu s využitím.

4.2.3. Rekreačných krajinných celkov (RKC) – Tatranský región (RKC Vysoké Tatry, RKC Belianske Tatry, RKC Spišská Magura, RKC Ľubické predhorie, RKC Kozie chrbty, RKC Ľubovnianska vrchovina), Spišský región (RKC Stredný Spiš a RKC Levočské vrchy), Šarišský región (RKC Čergov, RKC Bachureň – Branisko, RKC Slanské vrchy, RKC Busov, RKC Dukla), Hornozemplínsky región (RKC Domaša, RKC Nízke Beskydy, RKC Východné Karpaty, RKC Vihorlat).

4.6. Vytvárať územné a priestorové podmienky pre rozvoj služieb, produktov a centier cestovného ruchu s celoročným využitím.

4.7. Využívať funkčné plochy športovej, rekreačnej vybavenosti a cestovného ruchu, najmä na modernizáciu existujúcich zariadení predovšetkým na území národných parkov mimo zastavaných území obcí.

4.8. Posudzovať individuálne územia vhodné pre rozvoj cestovného ruchu z hľadiska únosnosti rekreačného zaťaženia a na základe konkrétnych požiadaviek ochrany prírody a krajiny a krajinného obrazu.

4.10. Podporovať spojnice významných historických centier na území PSK a jeho bezprostredného okolia s kultúrno–historickými pamiatkami mimo centier, dopravnými trasami medzinárodnej a regionálnej úrovne (gotická cesta, jantárová cesta, soľná cesta, vínná cesta a iné), vrátane cyklistických trás predovšetkým medzinárodnej cyklotrasy EuroVelo 11.

4.11. Vymedziť sústavu turistických nástupných bodov, do ktorých priviesť integrovanú dopravu, zriadiť služby, vrátane parkovísk a oddychových plôch.

4.12. Zariadenia cestovného ruchu a poskytovanie služieb prioritne umiestňovať v zastavaných územiach existujúcich stredísk cestovného ruchu. Do voľnej krajiny umiestňovať len vybavenosť, ktorá sa bezprostredne viaže na uskutočňovanie rekreačných činností závislých od prírodných daností.

4.17. V územných plánoch obcí minimalizovať zmenu funkcie opodstatnených plôch rekreácie a turizmu na inú funkciu, predovšetkým na bývanie.

4.18. Vytvárať územné podmienky pre obnovu a realizáciu nových viacúčelových vodných nádrží (sústav) s prevládajúcou rekreačnou funkciou a príslušnou športovo–rekreačnou vybavenosťou.

- 4.19. Podporovať rozvoj príslušnej rekreačnej vybavenosti a umiestňovanie rekreačného mobiliáru pri cyklistických trasách a ich križovaní, v obciach a turisticky zaujímavých lokalitách (rekreačný mobiliár, stravovacie a ubytovacie zariadenia).
- 4.20. Podporovať rozvoj agroturistických aktivít, rekonštrukcie nevyužívaných poľnohospodárskych/prevádzkových dvorov na rozvoj agroturistických areálov.
- 4.21. Prepájať agroturistické zariadenia s inými turistickými zariadeniami, najmä rekreačnými trasami (pešími, cyklistickými, jazdeckými, ...).
- 4.22. Navrhovať zriaďovanie jazdeckých trás pre hipoturistiku a hipoterapiu.
- 4.23. Podporovať rozvoj šetrných foriem netradičných športovo–rekreačných aktivít vo vzťahu k životnému prostrediu (bezhluchých, bez zvýšených nárokov na technickú a dopravnú vybavenosť, na zásahy do prírodného prostredia, na zábery lesnej a poľnohospodárskej pôdy, ...).
- 4.24. Modernizovať staré rekreačné centrá prednostne pred vytváraním nových športovo–relaxačných plôch.
- 4.25. Vytvárať podmienky pre územný rozvoj už existujúcich chatových osád.
- 4.26. Podporovať rozvoj prímestskej rekreácie s príslušným športovo – rekreačným vybavením, vrátane nástupných bodov, nielen pri väčších mestách, ale aj v kontaktných pásmach menších obcí – medzi zastavanými územiami a voľnou krajinou, najmä v obciach s rekreačným zameraním.
- 4.27. Podporovať dobudovanie lokalít, zariadení a plôch pre vodné športy a vodácku turistiku.
- 4.28. Pri zámeroch budovania nových a rozširovania existujúcich zjazdových tratí a súvisiacej infraštruktúry rešpektovať ako limitujúci faktor biologické limity a limity vyplývajúce z prítomnosti území zaradených v európskej sieti NATURA 2000 a osobitne chránených častí prírody a krajiny a ich výstavbu uskutočňovať mimo navrhovaných a existujúcich chránených území s 5. stupňom ochrany a navrhovaných a existujúcich zón A národných parkov.
- 4.29. Chránené územie národnej siete a územia sústavy NATURA 2000 prednostne využívať na prírodný turizmus, letnú poznávaciu turistiku a v nadväznosti na terénne danosti územia v prípustnej miere pre zimné športy a letné vodné športy, len ak sú tieto aktivity v súlade s dokumentmi starostlivosti o tieto územia.
- 4.30. V obciach nachádzajúcich sa v chránených územiach prírody národnej a európskej siete, umiestňovať nové a rozširovať existujúce rekreačno–športové areály a stavby len v hraniciach zastavaného územia mesta v zmysle schváleného ÚPN-M. Do doby schválenia ÚPN-O sa môžu umiestňovať stavby len v hraniciach zastavaných území, ktoré boli k 1.1.1990 premietnuté do odtlačkov katastrálnych máp.
- 4.31. Investičné zámery navrhovať a umiestňovať mimo lokalít kultúrneho dedičstva najmä pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón alebo v ich blízkosti a v ich katastrálnom území, aby nedochádzalo k ohrozeniu charakteru lokality a zániku jedinečného a neopakovateľného „genialoci“.
- 4.32. V katastrálnych územiach obcí s jedinečným krajinným obrazom alebo jedinečnou kultúrnou krajinou, najmä kde je predpoklad zvýšenej turistickej návštevnosti, minimalizovať dopad dynamickej a statickej dopravy, nerozširovať cestnú sieť a zohľadňovať platnú legislatívu v oblasti ochrany kultúrnych pamiatok a kultúrnej krajiny.

5. Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie

- 5.1. Pri plánovaní funkčného využitia územia s obytnou a rekreačnou funkciou zohľadňovať ich situovanie vzhľadom na existujúce líniové zdroje hluku a vytvárať územné podmienky na realizáciu protihlukových opatrení na území PSK.
- 5.2. Podporovať účinnú sanáciu starých environmentálnych záťaží.
- 5.5. Postupne odstraňovať environmentálne zaťaženia oblastí, najmä:
- 5.5.4. Oblasti ťažby nerastných surovín v blízkosti chránených území.
- 5.6. Posudzovať pri realizovaní stavieb na zhodnocovanie odpadov už existujúcu environmentálnu záťaž navrhovanej lokality.
- 5.7. Vytvoriť územné podmienky pre bezpečné situovanie výstavby mimo území s vysokým radónovým rizikom.

- 5.8. Rešpektovať zásady ochrany vodných zdrojov a ochrany území s vodnou a veternou eróziou,
- 5.9. Podporovať kompostovanie biologicky rozložiteľných odpadov.

6. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska ochrany prírody a tvorby krajiny, v oblasti vytvárania a udržiavania ekologickej stability, využívania prírodných zdrojov a iného potenciálu územia

6.1. V oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny

- 6.1.1. Rešpektovať a zohľadňovať územie Svetového prírodného dedičstva UNESCO Staré bukové lesy a bukové pralesy Karpát a iných regiónov Európy, Biosférickú rezerváciu Tatry, Medzinárodnú biosférickú rezerváciu Východné Karpaty, Park tmavej oblohy Poloniny, územia Natura 2000, veľkoplošné chránené územia prírody – TANAP, PIENAP, NAPANT, NP Slovenský Raj, NP Poloniny a Chránené krajinné oblasti Vihorlat a Východné Karpaty, ako aj maloplošné chránené územia prírody ležiace na území PSK.
- 6.1.2. V chránených územiach a lokalitách Svetového dedičstva (UNESCO) najmä, kde je predpoklad zvýšenej turistickej návštevnosti, minimalizovať dopad dynamickej a statickej dopravy s potrebou zohľadnenia platnej legislatívy v oblasti ochrany chránených území prírody a ochrany národných kultúrnych pamiatok.
- 6.1.5. Rešpektovať a zohľadňovať pri ďalšom využití a usporiadaní územia, všetky v území PSK vymedzené skladobné prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES), predovšetkým biocentrá provinciálneho (PBc) a nadregionálneho (NRBc) významu a biokoridory provinciálneho (PBk) a nadregionálneho (NRBk) významu.
- 6.1.6. Podporovať ekologicky optimálne využívanie územia, biotickej integrity krajiny a biodiverzity.
- 6.1.7. Zosúlaďovať trasovanie a charakter navrhovaných turistických a rekreačných trás s požiadavkami ochrany prírody v chránených územiach a v územiach, ktoré sú súčasťou prvkov ÚSES, predovšetkým po existujúcich trasách. Nové trasy vytvárať len v odôvodnených prípadoch, ktoré súčasne zlepšia ekologickú stabilitu územia.
- 6.1.9. Vyhýbať sa pri riešení nových dopravných prepojení územiam, ktoré sú známe dôležitými biotopmi chránených druhov živočíchov a chránenými druhmi rastlín.
- 6.1.10. Rešpektovať súvislú sieť migračných koridorov pre voľne žijúce druhy živočíchov z prvkov biocentier a biokoridorov nadregionálneho významu a zásady a regulatívy platné pre biocentrá a biokoridory nadregionálneho významu s funkciou migračných koridorov. V prípade stretu s navrhovanými alebo existujúcimi dopravnými tepnami (železničná a automobilová doprava) regionálneho, nadregionálneho a medzinárodného významu realizovať ekomosty a podchody.

6.2. V oblasti vytvárania a udržiavania ekologickej stability

- 6.2.1. Podporovať výsadbu ochrannej a izolačnej zelene v blízkosti železničných tratí, frekventovaných úsekov diaľnic a ciest a v blízkosti výrobných areálov.
- 6.2.2. Podporovať odstránenie pôsobenia stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov územného systému ekologickej stability.
- 6.2.3. Podporovať výsadbu pôvodných druhov drevín a krovín na plochách náchylných na eróziu. Podporovať revitalizáciu upravených tokov na území PSK, kompletizovať alebo doplniť sprievodnú vegetáciu výsadbou domácich pôvodných druhov drevín a krovín pozdĺž tokov, zvýšiť podiel trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií,
- 6.2.4. Podporovať zakladanie trávnych porastov, ochranu mokradí a zachovanie prírodných depresií, spomalenie odtoku vody v deficitných oblastiach a zachovanie starých ramien a meandrov.
- 6.2.5. Uprednostňovať pri obnove vegetačných porastov prirodzenú obnovu, zvyšovať ich ekologickú stabilitu prostredníctvom ich obnovy dlhovekými pôvodnými drevinami podľa stanovištných podmienok, dodržiavať prirodzené druhové zloženie drevín pre dané typy (postupná náhrada nepôvodných drevín pôvodnými) a obmedziť ťažbu veľkoplošnými holorubmi. Podporovať zachovanie ekologicky významných fragmentov lesov s malými výmerami v poľnohospodársky využívannej krajine.

6.2.6. Citlivo zvažovať rekultivácie v zmysle zachovania prirodzených biokoridorov a pri veľkoplošnom obhospodarovaní na území so silnou až veľmi silnou eróziou a zvyšovať podiel ekostabilizačných prvkov a protieróznych opatrení.

6.2.7 Podporovať ekologický systém budovania sprievodnej zelene okolo cyklotrás.

6.3. V oblasti využívania prírodných zdrojov a iného potenciálu územia

6.3.1. Chrániť poľnohospodársku a lesnú pôdu ako limitujúci faktor rozvoja urbanizácie.

6.3.2. Rešpektovať a zachovať vodné plochy, sieť vodných tokov, pobrežnú vegetáciu a vodohospodársky významné plochy zabezpečujúce retenciu vôd v krajine.

6.3.3. Podporovať proces revitalizácie krajiny a ochrany prírodných zdrojov v záujme zachovania a udržania charakteristických črt krajiny a základných hodnôt krajinného obrazu.

6.3.4. Zabezpečiť ochranu vôd a ich trvalo udržateľného využívania znižovaním znečisťovania prioritnými látkami, zastavenie alebo postupné ukončenie produkcie emisií, vypúšťania a únikov prioritných nebezpečných látok.

6.3.6. Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie horninového prostredia, prírodných zdrojov, nerastných surovín, vrátane energetických surovín a obnoviteľných zdrojov energie, eliminovať nadmerné čerpanie neobnoviteľných zdrojov.

6.3.7. Regulovať využívanie obnoviteľných zdrojov v súlade s mierou ich samoreprodukcie a revitalizovať narušené prírodné zdroje, ktoré sú poškodené alebo zničené najmä následkom klimatických zmien, živelných pohrôm a prírodných katastrof.

7. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska starostlivosti o krajinu

7.1. Dodržiavať ustanovenia Európskeho dohovoru o krajine pri formovaní krajinného obrazu riešeného územia, ktorý vytvára priestor pre formovanie územia na estetických princípoch krajinárskej kompozície a na princípoch aktívnej ochrany hodnôt – prírodné, kultúrno – historické bohatstvo, jedinečné panoramatické scenérie, obytný, výrobný, športovo – rekreačný, kultúrno – spoločenský a krajinársky potenciál územia.

7.2. Podporovať a ochraňovať vo voľnej krajine nosné prvky jej estetickej kvality a typického charakteru – prirodzené lesné porasty, lúky a pasienky, nelesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodárskej krajine v podobe remízok, medzí, stromoradií, ako aj mokrade a vodné toky s brehovými porastmi.

7.3. Rešpektovať krajinu ako základnú zložku kvality života ľudí v mestských i vidieckych oblastiach, v pozoruhodných, všedných i narušených územiach.

7.4. Rešpektovať prioritu prírodného prostredia ako nevyhnutnej podmienky optimálneho fungovania ostatných funkčných zložiek v území.

7.5. Rešpektovať pri rozvoji jednotlivých funkčných zložiek v území základné charakteristiky primárnej krajinnej štruktúry nielen ako potenciál územia, ale aj ako limitujúci faktor.

7.6. Rešpektovať a podporovať krajinotvornú úlohu lesných a poľnohospodársky využívaných plôch v kultúrnej krajine.

7.7. Prehodnocovať v nových zámeroch opodstatnenosť budovania spevnených plôch v území.

7.8. Podporovať revitalizáciu zanedbaných, opustených, neupravených rozsiahlych výrobných areálov, výrobných zón, urbanizovaných území a výškových stavieb.

7.9. Chrániť lemové spoločenstvá lesov.

7.10. Podporovať zakladanie alejí, stromoradií v poľnohospodárskej krajine, revitalizovať existujúce.

7.11. Rešpektovať pobrežné pozemky vodných tokov a záplavové/inundačné územia ako nezastavateľné, kde podľa okolností uplatňovať predovšetkým trávne, travinno – bylinné porasty.

7.12. Zachovať a rekonštruovať existujúce prvky malej architektúry v krajine a dopĺňať nové výtvarné prvky v súlade s charakterom krajiny.

7.13. Navrhované stavebné zásahy citlivo umiestňovať do krajiny v záujme ochrany krajinného obrazu, najmä v charakteristických krajinných scenériách a v lokalitách historických krajinných štruktúr.

8. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska zachovania

kultúrno – historického dedičstva

8.1. Rešpektovať kultúrno – historické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené a navrhované na vyhlásenie národné kultúrne pamiatky, pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma.

8.2. Zohľadňovať a chrániť v územnom rozvoji kraja:

8.2.2. Územia historických jadier miest a obcí ako potenciál kultúrneho dedičstva.

8.2.3. Vyhlásené pamiatkové zóny Hanušovce nad Topľou, Hniezdne, Lipovce – Lačnov, Ľubica, Nižné Repaše, Prešov – Soľná Baňa, Sabinov, Spišská Belá, Spišské Podhradie, Stará Ľubovňa, Torysky, Vrbov a Vysoké Tatry – Tatranská Lomnica.

8.2.4. Známe a predpokladané lokality archeologických nálezísk a nálezov.

8.2.5. Navrhované a existujúce národné kultúrne pamiatky a ich súbory, areály a ich ochranné pásma s dôrazom na lokality pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón a na medzinárodné významné národné kultúrne pamiatky.

8.2.6. Objekty, súbory alebo areály objektov, ktoré sú navrhované na vyhlásenie za národné kultúrne pamiatky.

8.2.7. Pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma, územia a objekty zaradené do zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNECSO.

8.2.8. Pamätihodnosti, ktorých zoznamy vedú jednotlivé obce.

8.3. Rešpektovať vyhlásené ochranné pásma pamiatkového fondu, kde sú určené podmienky i požiadavky, ktoré vyjadrujú ochranu nie len vybraného stavebného fondu na území kraja, ale aj pamiatkové územia.

8.4. Rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etno–kultúrne a hospodársko –sociálne celky.

8.5. Uplatniť v záujme zachovania prírodného, kultúrneho a historického dedičstva aktívny spôsob ochrany prírody a prírodných zdrojov.

8.6. Nové cesty I. triedy, rýchlostné komunikácie a diaľnice je možné viesť cez pamiatkové v bezprostrednom okolí územia, areály národných kultúrnych pamiatok alebo národných kultúrnych pamiatok, iba v odôvodnených prípadoch vo verejnom záujme a výnimočných prípadoch s rešpektovaním a ochranou ich pamiatkových hodnôt, s elimináciou nežiaducich vplyvov v čase výstavby.

8.7 Posudzovať pri rozvoji územia význam a hodnoty jeho jedinečných kultúrno – historických daností v nadväznosti na všetky zámery územného rozvoja.

9. Zásady a regulatívy rozvoja územia z hľadiska verejného dopravného vybavenia

9.3. Cestná doprava

9.3.2. Rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry diaľnic až ciest III. triedy – definovanú pasportom Slovenskej správy ciest „Miest opisným priebehom cestných komunikácií“, ohraničenú jej ochrannými pásmami mimo zastavaného územia a cestných pozemkov v zastavanom území Prešovského kraja.

9.3.4. Chrániť územné koridory a realizovať cesty I. triedy:

9.3.4.6. Cesta I/68:

9.3.4.6.2. Obchvat obce Kamenica, obchvat centra mesta Lipany s napojením v križovatke na Dubovicu, na zrealizovanú preložku cesty I/68, obchvaty obcí Červenica pri Sabinove, Pečovská Nová Ves, mesta Sabinov a obce Šarišské Michaľany s mimoúrovňovými križovatkami Milpoš, Pečovská Nová Ves, Sabinov – sever, Drienica, Sabinov – Jakubovany, Sabinov – juh a Šarišské Michaľany, Gregorovce, Veľký Šariš, pri križení rýchlostnej cesty R4 s I/68 v križovatke Prešov – Dúbrava (severný obchvat Prešova). Navrhovaná trasa obchvatu mesta Sabinov koliduje s ochrannými pásmami Letiska Sabinov – Ražňany a bude realizovaná len za predpokladu súhlasu a kladného letovo – prevádzkového posúdenia od Dopravného úradu a súhlasu prevádzkovateľa letiska.

9.3.4.6.4. Prestavba križovatky ciest č . I/68 a III/3181 v úseku Sabinov s odbočením na obec Červená Voda.

9.3.6. Chrániť územné koridory a realizovať cesty III. triedy:

okres Sabinov

9.3.6.35. Cesta III/3177:

9.3.6.35.1. Obchvaty obcí Ražňany (od napojenia z mimoúrovňovej križovatky plánovaného obchvatu mesta Sabinov), Jarovnice a Hermanovce, s rešpektovaním OP letiska Ražňany. Navrhovaná trasa obchvatu obce Ražňany kolide s ochrannými pásmami Letiska Sabinov – Ražňany a bude realizovaná len za predpokladu súhlasu a kladného letovo–prevádzkového posúdenia od Dopravného úradu a súhlasu prevádzkovateľa letiska.

9.3.7. Chrániť územný koridor, vytvárať územno–technické podmienky a realizovať :

9.3.7.1. Diaľnice D1 a rýchlostné komunikácie R, ciest I., II. triedy a vybrané úseky III. triedy, úpravy ich parametrov, preložky, obchvaty a prepojenia vrátane prejazdnych úsekov dotknutých sídiel.

9.3.7.2. Obchvaty miest a obcí minimalizujúce kritické dopravné uzly v prevažnej miere v mestách a čiastočne aj vo väčších obciach.

9.3.7.3. Cesty zlepšujúce dopravnú dostupnosť a parametre k významným hospodárskym územiám najmä výroby a obchodu.

9.3.7.4. Homogenizácie dvojpruhových ciest I., II. a III. triedy, vrátane prejazdnych úsekov dotknutých obcí.

9.3.7.5. Na dvojpruhových cestách s kategóriou ciest I., II. a III. triedy miestne rozširovanie na 3 pruhy (v stúpaní alebo pre striedavú možnosť predbiehania) za účelom zvyšovania bezpečnosti a plynulosti dopravy.

9.3.7.6. Odstraňovanie bodových a líniových dopravných závad a obmedzení.

9.3.7.7. Modernizáciu a údržbu súbežných ciest I., II. a III. triedy k diaľniciam a rýchlostným cestám, vrátane prípojnych komunikácií a križovatiek (jedná sa o náhradné trasy v prípadoch núdzových odklonov alebo veľkých opráv na hlavných ťahoch) a ich prepojenie na miestne komunikácie.

9.3.7.8. Rozvíjanie a modernizáciu dopravnej infraštruktúry rešpektujúcu národné kultúrne pamiatky, ich bezprostredné okolie (do 10 m) a ochranné pásma pamiatkového územia (zoznam na www.pamiatky.sk), archeologické náleziská a pamätihodnosti obcí a záujmy ochrany prírody.

9.3.7.9. Opatrenia na cestách, ktoré eliminujú dopravné strety s lesnou zverou.

9.3.7.10. Chodníky pre chodcov okolo ciest I., II. a III. triedy a cyklistických pruhov okolo ciest II. a III. triedy.

9.3.7.11. Verejné dopravné zariadenia a priestory pre zariadenia verejnej hromadnej dopravy.

9.3.7.12. Mototuristické obslužné centrá pozdĺž tranzitných a turistických trás.

9.3.9. Vytvárať územnotechnické podmienky pre zabezpečenie stálej prejazdnosti cestnej siete a posudzovať zaradenie novovybudovaných diaľničných úsekov, rýchlostných komunikácií a ciest I. triedy do systému určených automobilových ciest s dôrazom na napojenie na dopravné koridory EÚ (medzinárodné cestné ťahy a multimodálne koridory).

9.3.10. Kapacitne posudzovať tvar a parametre novozriadovaných križovaní na výhľadovú intenzitu, predovšetkým pri mimoúrovňových križovaniach cestných komunikácií, ciest a železničných tratí.

9.3.11. Vytvárať územnotechnické podmienky pre alternatívne spôsoby dopravy hlavne so zameraním na elektrodopravu a s tým súvisiacu sieť zásobných staníc pre elektromobily alebo hybridné automobily

9.4. Železničná infraštruktúra

9.4.1. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru navrhnutú na zaradenie do európskych dohôd (AGR, AGC, AGTC), koridory tratí a zariadenia železničnej a kombinovanej dopravy.

9.4.2. Zabezpečiť územný koridor pre modernizáciu:

9.4.2.1. Železničných tratí, železničných staníc a zariadení vrátane nástupíšť, zastávok a železničných priestreškov.

9.4.3. Vytvoriť podmienky pre využitie nepotrebných dopravnej infraštruktúry, hlavne neprevádzkovaných regionálnych železníc, vlečiek, prekladísk, plôch a zariadení pre depóniu a údržbu železničných vozidiel a pod., s preferenciou využitia pre dopravné účely.

9.5. Civilné letectvo

9.5.1. Rešpektovať územno–technické požiadavky navrhovaných zámerov v civilnom letectve.

9.5.4. Rešpektovať územie vojenského letiska Prešov, letiska Svidník, letísk Ražňany,

Kamenica nad Cirochou a heliportu vrtuľníkovej záchrannej zdravotnej záchrannej zdravotnej služby pri NsP Poprad.

9.5.5. Rešpektovať letiská pre letecké práce v poľnohospodárstve, lesnom a vodnom hospodárstve: Hertník, Kurov, Zborov, Kurima, Udavské, Volica, Mirkovce, Ďačov, Šarišské Michaľany, Kamienka, Kolonica, Vranov – Čemerné.

9.5.6. V rámci plánovanej výstavby a ďalších aktivít v dotknutom území letísk rešpektovať ochranné pásma letísk a leteckých pozemných zariadení.

9.6. Vodná doprava

9.6.1. Vytvárať územnotechnické podmienky pre využívanie vodných tokov pre turistické a rekreačné účely, vrátane príslušnej infraštruktúry.

9.6.2. Pri návrhoch turistického a rekreačného využívania vodných tokov vyhnúť sa úsekom tokov, ktoré sú súčasťou maloplošných chránených území a území európskeho významu.

9.7. Cyklistická doprava

9.7.1. Rešpektovať významné dopravné väzby medzi regionálnymi centrami pre nemotorovú dopravu a to v zmysle národnej Stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky schválenej Vládou SR v roku 2013, rešpektovať systém medzinárodných, nadregionálnych a regionálnych cyklotrás prepájajúcich PSK s významnými aglomeráciami, centrami cestovného ruchu v okolitých krajinách, na Slovensku a v regióne s možnosťou variantných riešení, okrem presne zadefinovaného koridoru medzinárodnej cyklotrasy EuroVelo11.

9.7.2. Vytvárať územné a územnotechnické podmienky pre realizáciu:

9.7.2.1. Medzinárodnej cyklotrasy EuroVelo 11 – hranica PL – Mníšek nad Popradom – údolie rieky Poprad – Stará Ľubovňa – Lipany – Sabinov – Prešov – hranica PSK/KSK (Košice – hranica MR) v stanovenom koridore, ktoré definujú dokumentácie pre územné rozhodnutie a stavebné povolenie.

9.7.2.2. Cyklotrás po lokalitách zapísaných v Zozname Svetového dedičstva UNESCO súvisiacich s trasou medzinárodnej cyklotrasy Eurovelo 11: hranica PL – údolie rieky Poprad – Stará Ľubovňa – Lipany – Sabinov – Prešov – Košice – hranica MR (predovšetkým v koridore ciest I/66, I/66A, I/77, I/68, I/20, II/533 a v úseku Stará Ľubovňa – Torysa s trasou Stará Ľubovňa – Kežmarok – Levoča – Spišské Podhradie – Torysa.

9.7.2.3. Cyklotrás predovšetkým na nepoužívaných poľných cestách historických spojníc medzi obcami so zohľadnením klimatických podmienok.

9.7.2.4. Súbehu cyklistickej dopravy (cyklociest) a pešej dopravy v dopravne zaťažených územiach mimo hlavného dopravného priestoru s oddeleným dopravným režimom,

9.7.3. Oddeliť komunikácie (cyklocesta, cyklocestička a cyklochodník) od automobilovej dopravy. V centrách obcí a miest – cestnej dopravy mimo hlavného dopravného priestoru, najmä na komunikáciách III. a nižšej triedy odporúčame upokojovať motorovú dopravu náležitými dopravnými – inžinierskymi prvkami, zriaďovať zóny 3D s efektívnymi nástrojmi na reguláciu rýchlosti – čím sa vo výraznej miere zlepšia podmienky pre nemotorovú – pešiu a cyklistickú dopravu, ktorej pozícia v hlavnom dopravnom priestore je v mnohých prípadoch (chýbajúci chodník či segregovaná cyklotrasa) opodstatnená.

9.7.4. Nadväzovať cyklotrasy na línie a zariadenia cestnej a železničnej dopravy v rámci podpory multimodality dopravného systému.

9.7.5. Podporovať budovanie peších a cyklistických trás v poľnohospodárskej a vidieckej krajine.

9.7.6. Podporovať realizáciu spojitého, hierarchicky usporiadaného a bezpečného systému medzinárodných, národných, regionálnych a miestnych cyklotrás.

9.7.7. Podporovať vedenie cyklotrás mimo frekventovaných ciest s bezpečnými križovaniami s dopravnými koridormi, s vodnými tokmi, s územiami ochrany prírody a krajiny, k čomu využívať lesné a poľné cesty.

9.7.8. Podporovať budovanie oddychových bodov na rekreačných trasách, oživených krajinným mobiliárom a malou architektúrou, vrátane sociálnych zariadení.

9.8. Infraštruktúra integrovaného dopravného systému

9.8.1. Vytvárať územno–technické podmienky a presadzovať riešenia integrovaných dopravných systémov na území PSK, najmä integráciu autobusovej a železničnej dopravy a zosúladiť integrovaný dopravný systém so susediacimi regiónmi a s pripravovanými strategickými dokumentmi PSK.

10. Zásady a regulatívy rozvoja nadradeného verejného technického vybavenia

10.1. V oblasti umiestňovania územných koridorov a zariadení technickej infraštruktúry

10.1.1. Umiestňovať nové územné koridory a zariadenia technického vybavenia citlivo do krajiny, ako aj citlivo pristupovať k rekonštrukcii už existujúcich prvkov technického vybavenia tak, aby sa pri tom v maximálnej miere rešpektovali prírodné prvky ako základné kompozičné prvky v krajinnom obraze.

10.2. V oblasti zásobovania vodou

10.2.1. Chrániť a využívať existujúce zdokumentované zdroje pitnej vody s cieľom zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov, vrátane ich pásiem hygienickej ochrany.

10.2.3. Zabezpečiť územné rezervy pre rozšírenie trás Východoslovenskej vodárenskej sústavy zdvojenie potrubia z úpravne vody Stakčín a v smere Giraltovec – Bardejov a rešpektovať územné rezervy pre skupinové vodovody regionálneho významu podľa schváleného „Plánu rozvoja verejných vodovodov pre územie Prešovského kraja“.

10.2.4. Zvyšovať podiel využívania povrchových a podzemných vôd, ktoré svojimi parametrami nespĺňajú požiadavky na pitnú vodu (tzv. úžitková voda) pri celkovej spotrebe vody v priemyselnej výrobe, poľnohospodárstve, vybavenosti a takto získané kapacity pitnej vody využiť pri rozširovaní verejných vodovodov.

10.2.5. V regiónoch, kde nie je možné napojenie na skupinový vodovod, zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou riešiť s využitím miestnych vodných zdrojov.

10.2.6. Podporovať výstavbu verejných vodovodov v oblastiach s environmentálnymi záťažami ohrozujúcimi zdravie obyvateľstva a pred realizáciou stavebných prác zabezpečiť odstránenie kontaminovanej zemiны prípadne kontaminovanej vody oprávnenou organizáciou.

10.3. Chrániť územné koridory pre líniové stavby :

10.3.2. Z regionálnych vodných zdrojov pre skupinové vodovody:

10.3.3. Nové skupinové vodovody:

10.3.4. Zabezpečiť hydrogeologické prieskumy pre zistenie zdrojov podzemnej vody využívané na pitné účely na celom území.

10.3.5. Zriaďovať nové vodné zdroje pre obce odľahlé od hlavných trás vodárenských sústav (vodovodných rozvodných potrubí).

10.3.6. Rezervovať plochy a chrániť koridory pre stavby skupinových vodovodov a vodovodov zo zdrojov obcí.

10.4. V oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd

10.4.1. Rezervovať koridory a plochy pre kanalizáciu a pre zariadenia čistenia odpadových vôd:

10.4.1.1. Pre stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd (Č OV) prednostne realizovať skupinové kanalizačné siete v aglomeráciách a sídlach ležiacich v pásmach ochrany využívaných zdrojov pitnej vody, v ochranných pásmach minerálnych a liečivých vôd.

10.4.1.2. Realizáciu verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd nachádzajúcich sa v ochranných pásmach vodárenských odberov z povrchových tokov zabezpečiť na úrovni súčasného technického pokroku.

10.4.2. Dobudovať kanalizáciu v obciach, kde v súčasnosti nie je vybudovaná a napojiť na príslušné ČOV.

10.4.3. Riešiť u obcí nezarađených do aglomerácií odvádzanie splaškových odpadových vôd do vodotesných žump s dostatočnou látkovou a hydraulickou kapacitou do doby vybudovania verejnej kanalizácie a ČOV.

10.4.4. Intenzifikovať a modernizovať zariadenia na čistenie odpadových vôd pre technologické prevádzky priemyslu a poľnohospodárstva.

10.4.5. Odstraňovanie disproporcií medzi zásobovaním pitnou vodou sídelnou sieťou verejných vodovodov a odvádzaním odpadových vôd sieťou verejných kanalizácií a ich čistením v ČOV je nutné zabezpečiť :

10.4.5.1. Výstavbou kapacitne vyhovujúcich čistiarenských zariadení tam, kde je vybudovaná kanalizačná sieť .

10.4.5.2. Budovaním komplexných kanalizačných systémov, t.j. kanalizačných sietí spolu s potrebnými čistiarenskými kapacitami.

10.4.5.3. Budovaním nových kanalizačných systémov pre výhľadové kapacity.

10.4.5.4. Aplikáciu nových trendov výstavby kanalizačných sietí so zameraním na znižovanie množstva balastných vôd prostredníctvom vodotesnosti kanalizácií.

10.4.5.5. Komplexným riešením kalového hospodárstva, likvidáciou a využitím kalov a ostatných odpadov z čistenia odpadových vôd.

10.4.6. Pri odvádzaní zrážkových vôd riešiť samostatnú stokovú sieť a nezaťažovať jestvujúce čistiarene odpadových vôd.

10.4.7. Pri využívaní zdrojov geotermálnych vôd minimalizovať ich negatívny dopad na povrchové vody ich riedením, úpravou, ochladzovaním, či regulovaným odtokom.

10.4.8. Pri znižovaní miery znečistenia povrchových a podzemných vôd okrem bodových zdrojov znečistenia, riešiť ochranu aj od plošných zdrojov znečistenia.

10.5. V oblasti vodných tokov, meliorácií, nádrží

10.5.1. Revitalizovať na vodných tokoch, kde nie sú usporiadané odtokové pomery, protipovodňové opatrenia so zohľadnením ekologických záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami.

10.5.3. S cieľom zlepšiť kvalitu povrchových vôd a chrániť podzemné vody realizovať výstavbu nových kanalizácií, čistiarní odpadových vôd, rozšírenie a intenzifikáciu existujúcich ČOV a rekonštrukciu existujúcich kanalizačných sietí.

10.5.4. Zlepšovať vodohospodárske pomery (odtokových úprav) na malých vodných tokoch v povodí prírody blízky spôsobom lesného hospodárstva bez uplatňovania veľkoplošných spôsobov výrubu lesov a zásahmi smerujúcimi k stabilizácii vodohospodárskych pomerov za extrémnych situácií.

10.5.5. Pri úpravách tokov využívať vhodné plochy na výstavbu poldrov, s cieľom zachytávať povodňové prietoky.

10.5.6. Budovať prehrádzky na úsekoch bystrinných tokov v horských a podhorských oblastiach, s cieľom znížiť eróziu a zanášanie tokov pri povodňových stavoch bez narušenia biotopu.

10.5.7. Vykonávať protierózne opatrenia na príľahlej poľnohospodárskej pôde a lesnom pôdnom fonde, s preferovaním prírody blízky spôsobov obhospodarovania.

10.5.8. Rešpektovať existujúce melioračné kanály s cieľom zabezpečiť odvodnenie územia.

10.5.9. Rešpektovať závlahové stavby – záujmové územia závlah, závlahové čerpace stanice a podzemné závlahové potrubie s nadzemnými objektmi vrátane ich ochranných pásiem. Rekonštruovať nefunkčné závlahové čerpace stanice a rozvody závlahovej vody.

10.5.10. Zvyšovať podiel zavlažovaných území závlahovými stavbami.

10.5.11. Vytvárať územnotechnické podmienky v území pre výstavbu rybníkov a účelových vodných nádrží.

10.5.14. Využívať jestvujúce vodné nádrže pre poľnohospodárske a závlahové účely využívať aj na rekreáciu.

10.5.15. Podporovať obnovenie zaniknutých vodných plôch s vhodným spôsobom zachytenia a využitia dažďovej vody z povrchového odtoku.

10.5.16. Pri zachytávaní vôd zo spevnených plôch existujúcej a novej zástavby priamo na mieste, prípadne navrhnúť iný vhodný spôsob infiltrácie zachytenej vody tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou prípadnej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente.

10.5.18. Z hľadiska ochrany prírodných pomerov obmedziť zastavanie alúvií tokov ako miest prirodzenej retencie vôd a zabezpečiť ich maximálnu ochranu.

10.6. V oblasti zásobovania elektrickou energiou

10.6.1 Rešpektovať vedenia existujúcej elektrickej siete, areály, zariadenia a ich ochranné pásma (zdroje, elektrárne, vodné elektrárne, transformačné stanice ZVN a VVN, elektrické vedenia ZVN a VVN a pod.).

10.6.3. Rezervovať plochy a koridory pre výstavbu:

10.6.3.7. Nového dvojitého 110 kV vedenia od Elektrickej stanice Lipany pre napojenie elektrickej stanice Šariš pri obci Chmiňany. Navrhovaná trasa dvojitého 110 kV vedenia . Koliduje s ochrannými pásmami Letiska Sabinov – Ražňany a bude realizovaná len za predpokladu súhlasu a kladného letovo – prevádzkového posúdenia od Dopravného úradu a súhlasu prevádzkovateľa letiska.

10.7. V oblasti prepravy a zásobovania zemným plynom

10.7.3. Vytvárať podmienky pre prednostnú realizáciu rozšírenia existujúcej distribučnej siete pre územia intenzívnej urbanizácie.

10.7.4. Rešpektovať trasy VTL plynovodov, ich ochranné a bezpečnostné pásma.

10.7.5. Rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma objektov plynárenských zariadení, technologických objektov (regulačné stanice plynu, armatúrne uzly) a ostatných plynárenských zariadení.

10.7.6. Rešpektovať predpoklad, že v budúcnosti môže dôjsť k čiastkovým rekonštrukciám existujúcich plynárenských zariadení (VTL plynovodov). Nové trasy budú rešpektovať existujúce koridory VTL vedení a budú prebiehať v ich ochrannom a bezpečnostnom pásme.

10.8. V oblasti využívania obnoviteľných zdrojov

10.8.1. Vytvárať územnotechnické podmienky pre výstavbu zdrojov energie využívajúc obnoviteľné zdroje a pri ich umiestňovaní vychádzať z environmentálnej únosnosti územia.

10.8.2. Neumiestňovať veterné parky a veterné elektrárne:

10.8.2.1. V územiach s 3., 4. a 5. stupňom ochrany, vyhlásených CHKO, vo vyhlásených územiach sústavy NATURA 2000 a v ich ochranných pásmach, v okolí jaskýň a v ich ochranných pásmach a v hrebeňových častiach pohorí.

10.8.2.2. V biocentrách a biokoridoroch ÚSES na regionálnej a nadregionálnej úrovni.

10.8.2.3. V okolí vodných tokov a vodných plôch v šírke min. 100 m, v okolí regionálnych biokoridorov min. 100 m, pri nadregionálnych hydrických biokoridoroch min. 200 m (odstupové vzdialenosti na konkrétnej lokalite VE spresní ornitológ v procese EIA).

10.8.2.4. V okolí turistických centier regionálneho a nadregionálneho významu vo vzdialenosti min. 1000 m.

10.8.2.5. V krajinársky hodnotných lokalitách, významných pohľadových osiach, vizuálne exponovaných lokalitách.

10.8.2.6. V ochranných pásmach diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. a II. triedy.

10.8.2.7. V ucelených lesných komplexoch.

10.8.2.8. V evidovaných archeologických lokalitách s potenciálom na vyhlásenie za nehnuteľnú národnú kultúrnu pamiatku.

10.8.2.9. V ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení, v priestoroch prevádzkového využívania rádiových leteckých pozemných zariadení.

10.8.2.10. V ochranných pásmach 1. stupňa a 2. stupňa vodárenských zdrojov, v kúpeľných miestach a v kúpeľných územiach, v klimatických kúpeľoch, v aquaparkoch, v ochranných pásmach minerálnych a liečivých vôd a prírodných liečivých zdrojov 1. stupňa a 2. stupňa.

10.9. V oblasti telekomunikácií

10.9.1. Vytvárať podmienky na rozvoj globálnej informačnej spoločnosti na území Prešovského kraja skvalitňovaním infraštruktúry informačných systémov.

10.9.2. Rešpektovať jestvujúce trasy a ochranné pásma telekomunikačných vedení a zariadení.

10.9.3. Rešpektovať situovanie telekomunikačných a technologických objektov.

10.9.4. Vytvárať územné predpoklady pre potrebu budovania telekomunikačnej infraštruktúry v nových rozvojových lokalitách.

10.9.5. Zariadenia na prenos signálu prioritne umiestňovať na výškové budovy a továrenské komíny, aby sa predišlo budovaniu nových stožiarov v krajine. Existujúce stavby na prenos signálu spoločne využívať operátormi a nevyužívané stožiarové stavby z krajiny odstraňovať.

II. Verejnoprospešné stavby

Verejnoprospešné stavby v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú:

1. V oblasti verejnej dopravnej infraštruktúry

1.1. Cestná doprava

1.1.3.6. Cesta I/68:

1.1.3.6.2. Obchvat obce Kamenica, obchvat centra mesta Lipany s napojením v križovatke na Dubovicu, na zrealizovanú preložku cesty I/68, obchvaty obcí Červenica pri Sabinove, Pečovská Nová Ves, mesta Sabinov a obce Šarišské Michaľany s mimoúrovňovými križovatkami Milpoš, Pečovská Nová Ves, Sabinov – sever Drienica, Sabinov – Jakubovany, Sabinov – juh a Šarišské Michaľany, Gregorovce, Veľký Šariš, pri križovaní rýchlostnej cesty R4 s I/68 v križovatke Prešov – Dúbrava (severný obchvat Prešova).

1.1.3.6.4. Prestavba križovatky ciest č. I/68 a III/3181 v úseku Sabinov s odbočením na obec Červená Voda.

1.1.5. Stavby na cestách III. triedy:

1.1.5.37. Cesta III/3177:

1.1.5.37.1. Obchvaty obcí Ražňany (od napojenia z mimoúrovňovej križovatky plánovaného obchvatu mesta Sabinov), Jarovnice a Hermanovce.

1.3. Civilné letectvo

1.3.2. Infraštruktúra súvisiaca s rozvojom vojenského letiska Prešov, letiska Svidník, letísk Ražňany, Kamenica nad Cirochou a heliportom vrtuľníkovej záchrannej zdravotnej služby pri NsP Poprad.

1.4. Cyklistická doprava

1.4.1. Stavba medzinárodnej cyklotrasy EuroVelo 11 – hranica PL – Mníšek nad Popradom – údolie rieky Poprad – Stará Ľubovňa – Lipany – Sabinov – Prešov – hranica KSK (Košice – hranica MR) v stanovenom koridore, ktoré definujú dokumentácie pre územné rozhodnutie a stavebné povolenie.

1.4.2. Stavby cyklistických pruhov okolo ciest II. a III. triedy.

2.2. V oblasti zásobovania vodou

2.2.2. Stavby skupinových vodovodov:

2.2.2.2. Z regionálnych vodných zdrojov pre skupinové vodovody:

2.2.2.2.6. Z Prešovského skupinového vodovodu – pokračovanie trasy Sabinov – Ražňany – Jarovnice. Samostatné pokračovanie trasy z obce Svinia smerom Chminianska Nová Ves, Chmiňany, Chminianske Jakubovany, Križovany a Ondrašovce.

2.3. V oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd

2.3.1. Stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd.

2.3.2. Stavby kalového hospodárstva na likvidáciu a využitie kalov a ostatných odpadov z čistenia odpadových vôd.

2.4. V oblasti vodných tokov, meliorácií, nádrží

2.4.1. Stavby na revitalizáciu vodných tokov s protipovodňovými opatreniami, so zohľadnením ekologických záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami.

2.4.2. Stavby rybníkov, poldrov, zdrží, prehrádzok, malých viacúčelových vodných nádrží a vodárenských nádrží pre stabilizáciu prietoku vodných tokov.

2.4.3. Stavby a modernizácie závlahových čerpacích staníc a rozvodov závlahovej vody.

2.6. V oblasti telekomunikácií

2.6.1. Stavby sietí informačnej sústavy a ich ochranné pásma.

4) Identifikácia hlavných problémov a stretov v území mesta

Zámerom mesta je spracovanie územného plánu mesta s určením regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia a vytvorením predpokladov pre trvalý súlad všetkých činností v území s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej stability a trvalo udržateľného rozvoja.

Pri spracovaní územného plánu mesta je potrebné zohľadniť a zosúladiť:

Mesto Sabinov sa nachádza na juhozápadných svahoch Čergovského pohoria vo východnej časti Šarišského podolia. Časť katastrálneho územia Sabinov a aj časť katastrálneho územia Zálesie sa nachádza v chránenom vtáčom území vyhlásenom vyhláškou Ministerstva životného prostredia SR č. 28/2011 Z. z. pod názvom Čergov –SKCHVU052, v ktorom je potrebné pri tvorbe nového územného plánu rešpektovať obmedzenia pre rozvoj investičných aktivít a navrhnuť opatrenia na dodržiavanie požiadaviek vyplývajúcich z platnej vyhlášky a zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Do katastrálneho územia Zálesie zasahuje biokoridor nadregionálneho významu NRBk1 Čergov – Kokošovská dubina a biokoridor regionálneho významu RBk2 Holý hrb – Hol'a. Ďalším biokoridorom nadregionálneho významu je vodný tok Torysa NRBk2 Torysa zasahujúci do katastrálnych území Sabinov a Orkucany, ktoré je pri tvorbe nového územného plánu potrebné rešpektovať.

Pri spracovaní územného plánu je zároveň potrebné do územného plánu zapracovať

- existujúce skládky odpadov ,
- existujúce zaregistrované zosuvy
- nízke až stredné radónové nebezpečenstvo,
- hranice ochranného pásma ciest I. triedy (I/68) a III. triedy (III/3181, III/3182, III/3174, III/3175, III/3177)
- obmedzenia vyplývajúce z cestného zákona,
- výškové obmedzenia vyplývajúce z príslušných ustanovení leteckého zákona,
- obmedzenia vyplývajúce z existujúcej plynovej prepravnej siete,
- obmedzenia vyplývajúce z existujúcej plynovej distribučnej siete,
- obmedzenia vyplývajúce z existencie hydromelioračných zariadení,
- obmedzenia vyplývajúce z príslušných ustanovení zákona o ochrane pred povodňami,
- obmedzenia vyplývajúce z existujúcich elektrických vedení a zariadení
- obmedzenia vyplývajúce z príslušných ustanovení zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy,
- obmedzenia vyplývajúce z príslušných ustanovení zákona o ochrane lesov.

V ÚPN-M je potrebné navrhnuť systém zabezpečenia zásobovania pitnou vodou a odkanalizovania v chýbajúcich častiach existujúcich plôch rozvoja a aj územiach navrhovaných na zástavbu. Tento systém treba navrhnuť ako rozšírenie všetkých existujúcich sietí technickej infraštruktúry.

5.Požiadavky na riešenie vyplývajúce z demografických, sociálnych, ekonomických a environmentálnych potrieb mesta

Podľa SODB 2021 k 1. 1. 2021 žilo v meste Sabinov 12349 obyvateľov, z čoho bolo 6086 mužov a 6263 žien. Z hľadiska vekovej kategórie v predproduktívnom veku (0-14) bolo 2237 obyvateľov, produktívnom veku (15 – 64) 8466 obyvateľov a poproduktívnom veku (65+) 1646 obyvateľov . Na území mesta pri sčítaní bolo evidovaných 1566 domov, v ktorých sa nachádzalo 3780 bytov a v rámci členenia bytového fondu sa nachádzalo 1161 rodinných domov, 299 bytových domov, 34 polyfunkčných a ostatných budov na bývanie. Zároveň v bytovom fonde bolo evidovaných 5 neskolaudovaných rodinných domov, 36 núdzových objektov neurčených na bývanie a ostatných spoločne 41 budov. Prevažná časť bytového fondu je napojená na verejný vodovod a to 1422 domov, 73 domov je zásobovaná vodou z vlastných zdrojov, bez prípojky, prípadne nezistený stav je pri 71

domoch. Na verejnú kanalizačnú sieť je napojených 1450 domov, vlastné individuálne zariadenia (septik, žumpa) má 46 domov a bez kanalizácie prípadne nezistený spôsob odkanalizovania je evidovaných 70 domov. Mesto je plynofikované a zásobovaných plynom je 1314 domov, bez plynovej prípojky vrátane nezistených je 252 domov.

V centrálnej časti mesta, ktorá je pamiatkovou zónou mestského typu a je v nej zachovaná pôdorysná štruktúra územia šošovkovitého tvaru s čiastočne zachovanými hradbami sa nachádza budova mestského úradu a ďalšie budovy vo vlastníctve mesta, v ktorých sídlia mestské organizácie zabezpečujúce činnosti vyplývajúce zo samosprávnych funkcií zadefinovaných v zákone o obecnom zriadení (komunitné centrum, správa služieb a i.). V centre mesta (na námestí) sa zároveň nachádza mestský park, kostol nanebovzatia Panny Márie, kostol s'atia sv. Jána Krstiteľa a piaristické lýceum. Centrum pretína cesta z Prešova pokračujúca do mesta Lipany a ďalej do Poľska. Na námestí sú sústredené obchodné prevádzky zabezpečujúce služby pre obyvateľstvo (lekárne, kaderníctva, predajne textilu drogérie, potravín, kaviarne, pohostinstva, reštaurácie, predajne rôzneho spotrebného tovaru, ubytovacie zariadenia a i.), ktorých časť sa nachádza aj v budovách, ktoré sú národnými kultúrnymi pamiatkami s obmedzeniami pre ich využitia vyplývajúcimi z pamiatkového zákona. V centrálnej časti mesta prípadne v jej blízkom okolí sa nachádza budova Okresného úradu, budova Úradu práce sociálnych vecí a rodiny, budova sociálnej poisťovne, budova slovenskej sporiteľne, mestské kultúrne stredisko s mestskou knižnicou a kinom Torysa, chrám Najsvätejšieho srdca Ježišovho, dva evanjelické kostoly a pravoslávny kostol. V blízkosti kultúrneho strediska sa nachádza veľkoobchodná predajňa (Lidl). Vo východnej časti zastavaného územia mesta sa nachádza poliklinika Sabinov a aj obchodné centrum s viacerými veľkoobchodnými predajňami.

Mesto je zriaďovateľom piatich materských škôl, troch základných škôl a základnej umeleckej školy. V meste je prevádzkovaná jedna cirkevná a jedna súkromná základná škola. Stredné školstvo tvorí Spojená škola Sabinov (Stredná odborná škola a obchodná akadémia) ktorej zriaďovateľom je Prešovský samosprávny kraj a súčasťou siete stredných škôl je aj súkromné gymnázium DSA v Sabinove, ktorého zriaďovateľom je spoločnosť Deutsch-Slowakische Akademien. V meste sa zároveň nachádza zariadenie pre seniorov a zariadenie sociálnych služieb, dve denné centrá a útulok. V meste majú sídlo viaceré regionálne významné podnikateľské subjekty: ZŤS Sabinov, WEP TRADING, a. s., SANAS a. s., MILK-AGRO, s. r. o., EKO SVIP s. r. o. a ďalší, ktorí sú významnými zamestnávateľmi pre obyvateľov mesta a aj priľahlých obcí.

Vychádzajúc z demografických, sociálnych ekonomických a environmentálnych potrieb mesta **v územnom pláne mesta je potrebné riešiť:**

5.1 Rozvoj bývania

V návrhu ÚPN-M je potrebné:

- riešiť rozvojové plochy vhodné pre bytovú výstavbu rodinných a bytových domov v kapacitách zodpovedajúcich prirodzenému prírastku obyvateľov mesta a potrebám súvisiacim so znižovaním obslužnosti,
- obytnú zónu rozvíjať vo východnej, južnej a západnej časti mesta
- vymedziť plochy pre obytnú funkciu v rámci zastavaného územia (k. ú. Orkucany) na plochách nadmerných záhrad a existujúcich prieluk,
- nové plochy bývania rozvíjať v meste v rámci zastavaného územia prípadne mimo zastavané územie mesta v nadväznosti na existujúcu zástavbu,
- využiť existujúci bytový fond na jeho prestavbu – obnovu,
- v rozvojových územiach navrhnuť plochy pre občiansku vybavenosť, športoviská a zeleň,
- vytvoriť územno-technické podmienky pre výstavbu nájomných bytov.

5.2 Rozvoj sociálnej vybavenosti

V návrhu ÚPN-M je potrebné:

- vytvoriť územnotechnické predpoklady na modernizáciu školských zariadení a rozšírenie kapacít materských a základných škôl v nadväznosti na prirodzený prírastok obyvateľstva a nevyhovujúce podmienky niektorých školských zariadení
- Vymedziť plochy na rozvoj sociálnych a komunitných služieb
- Navrhnuť plochy pre rozšírenie pobytových služieb pre seniorov

5.3 Rozvoj športu, rekreácie a cestovného ruchu

V návrhu ÚPN-M je potrebné:

- vytvoriť územno-technické podmienky pre rozšírenie služieb v oblasti športu, rekreácie a cestovného ruchu v areáli nachádzajúcom sa na pravom brehu rieky Torysa, pri mestských ihriskách a mestskom kúpalisku vrátane parkovacích plôch, a rozšírenie služieb pre individuálnu rekreáciu v mestskom lesoparku v lokalite Švabľovka , lokalite Poľný mlyn s prihliadnutím na rešpektovanie obmedzení vyplývajúcich z platného zákona o ochrane prírody a krajiny
- navrhnuť plochy multifunkčných športovísk na sídliskách
- vytvoriť územno-technické podmienky na rozširovanie cyklistických ciest .

5.4 Rozvoj v hospodárskej a ekonomickej oblasti

V návrhu ÚPN-M je potrebné:

- vytvoriť územnotechnické podmienky rozvoj výrobnno-skladovacích plôch v severnej a južnej časti mesta v nadväznosti na už existujúce plochy
- revitalizovať nevyužívanú časť bývalého areálu závodu Frucona, vytvoriť územnotechnické podmienky pre vznik obchodných prevádzok na doplnenie už existujúcich služieb , prípadne nových plôch s výrobnou funkciou.

5.5 Rozvoj z hľadiska ochrany a starostlivosti o životné prostredie

V návrhu ÚPN-M je potrebné:

- zosúladiť záujmy ochrany prírody a krajiny a navrhovaný rozvoj mesta
- navrhnuť riešenie rozšírenia zásobovania pitnou vodou a odkanalizovania chýbajúcich častí a novonavrhovaných plôch.,
- v obytnom území pri návrhu novej zástavby zohľadniť a rešpektovať prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí,
- obmedziť nepriaznivé vplyvy v dôsledku znečisťovania ovzdušia zdrojov znečisťovania ovzdušia na ľudské zdravie a životné prostredie znížením emisií z vykurovania domácností,
- poľnohospodársku pôdu použiť na stavebné účely a iné nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu,
- lokality predovšetkým navrhovať tak, aby nedošlo k narušeniu ucelenosti honov, vytváraniu častí nevhodných pre poľnohospodárske obrábanie, prípadne obmedzeniu prístupu poľnohospodárskym mechanizmom,
- za hranicou zastavaného územia riešiť alternatívne umiestnenie stavby na PP so zreteľom na ochranu najkvalitnejších PP v riešenom katastrálnom území podľa kódov BPEJ a vyhodnotiť dôsledky dopadu na PP,
- pri navrhovaní lokalít na stavebné a iné nepoľnohospodárske zámery využívať predovšetkým voľné kapacity v hraniciach zastavaného územia, nevyužívané prieluky, prípadne lokality nadväzujúce bezprostredne na hranicu súčasne zastavaného územia,
- rešpektovať Stratégiu adaptácie SR na zmenu klímy –aktualizácia (MŽP SR, 2018) a Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy, (MŽP SR, 2021)
- zvyšovať plochy vegetácie a vodných plôch,
- navrhnuť plochy verejnej zelene,
- rešpektovať zosuvné územia, územia s prírodnou rádioaktivitou a radónovým rizikom a navrhnuť opatrenia vyplývajúce z radónového rizika.

6.Hlavné požiadavky na územie mesta z hľadiska priestorového usporiadania územia a funkčného využívania územia

Pri riešení návrhu ÚPN-M je potrebné dodržať nasledovné požiadavky:

- Navrhovaná rozvojová urbanistická koncepcia bude z hľadiska funkčno–priestorového riešenia rešpektovať doterajší historický vývoj mesta ,
- Rešpektovať Pamiatkovú zónu mestského typu Sabinov č. ÚZPF – 53 a rešpektovať zásady ochrany pamiatkového územia zadefinované Krajským pamiatkovým úradom Prešov v zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov

- Územný rozvoj mesta bude rešpektovať miestne prírodné podmienky a tiež vývojovo vytvorené a významovo nadradené dopravno- technické danosti územia.
- Rozvojová koncepcia mesta bude prioritne rešpektovať územný potenciál vo vnútri súčasného zastavaného územia a už zastavaného územia mimo zastavaného územia s ohľadom na významne dopady klimatickej zmeny s rizikami vyplývajúcimi z období sucha, extrémnych horúčav a prívalových dažďov.

6.1 Bývanie

- Je uvedené v kapitole 5.1. tohto dokumentu.

6.2 Vybavenosť

V meste Sabinov sa nachádzajú plochy a stavby občianskej vybavenosti, sociálnej, zdravotnej vybavenosti a ďalších verejných a komerčných služieb pre potreby obyvateľstva v primeranom rozsahu na súčasný stav. V návrhu ÚPN-M je potrebné:

- V súvislosti s rozvojom bytovej výstavby a s potrebou zvýšenia kvality sociálneho prostredia vyhodnotiť potrebu dobudovania adekvátnych kapacít občianskeho vybavenia a verejných a komerčných služieb.
- rekonštrukcia a doplnenie zdravotných služieb v budove polikliniky v oblasti zdravia obyvateľstva v nadväznosti na demografický vývoj v meste a v spádovej oblasti mesta.

6.3 Šport a rekreácia

V južnej časti katastra mesta na pravom brehu rieky Torysa sú rozsiahle plochy pre športové a voľnočasové aktivity obyvateľstva, športový areál, v ktorom sa nachádzajú : Futbalové ihriská s prírodnou a umelou trávou, zastrešenie umelej ľadovej plochy, mestské kúpalisko s tromi bazénmi a ďalšie doplnkové športoviská. Zároveň v meste na ul. Komenského pri ZŠ sa nachádza viacúčelová športová hala. Pre rekreáciu je určený aj lesopark Švabľovka V návrhu ÚPN-M je potrebné:

- Navrhnuť modernizáciu športového areálu o nové prvky na hranie, prebudovanie a modernizáciu existujúcich plôch športovej infraštruktúry (ihrísk) vrátane zastrešenia ľadovej plochy s rozšírením stravovacích a ubytovacích služieb a pod.
- Riešiť trasy pre výstavbu nových cyklistických chodníkov vrátane prepojenia na okolité obce, ich vzájomného prepojenia a prepojenia na cyklotrasu Eurovelo 11. Pri týchto trasách riešiť sieť nabíjajúcich staníc a doplnkovej infraštruktúry

6.4 Výroba

V katastrálnom území mesta Sabinov sa nachádzajú ložiska nevyhradených nerastov : ložisko nevyhradeného nerastu (LNN) „Orkucany – štrkopiesky a piesky (4636)“,ložisko nevyhradeného nerastu „Orkucany II – štrkopiesky a piesky (4654)“,ložisko nevyhradeného nerastu „Šarišské Michaľany – štrkopiesky a piesky (4687)“,ložisko nevyhradeného nerastu „Sabinov – Poľný mlyn, štrkopiesky a piesky (4723)“,ložisko nevyhradeného nerastu „Sabinov – tehliarske suroviny (4712)“,

V návrhu ÚPN-O je potrebné:

- Rešpektovať ochranné pásma nevyhradených nerastov
- Revitalizovať územia na ktorých sa už nevykonáva žiadna činnosť, spojená s ťažbou nevyhradených nerastov
- Vytvoriť územnotechnické predpoklady na využívanie nevyhradených nerastov v súlade s platnými právnymi predpismi
- Vymedziť nové plochy s výrobnou funkciou

6.5 Dopravná vybavenosť

6.5.1 Cestná doprava

V meste sa nachádza dopravná infraštruktúra tvorená cestou I. triedy (I/68) , III. triedy (III/3181, III/3182, III/3174, III/3175, III/3177) a sieťou miestnych ciest. V návrhu ÚPN-M je potrebné:

- rešpektovať existujúcu dopravnú infraštruktúru a jej ochranné pásma,

- rešpektovať koncepčné riešenia cesty I. triedy (I/68) a III. triedy (III/3181, III/3182, III/3174, III/3175, III/3177) v zmysle záväznej časti ÚPN VÚC Prešovského kraja a jeho aktuálnych zmien a doplnkov,
- Rešpektovať koridor preložky I/68 vo výstavbe prechádzajúci východnou časťou mesta a rešpektovať obmedzenia vyplývajúce z jeho budúceho ochranného pásma v zmysle platného cestného zákona
- rešpektovať navrhnutý koridor preložky cesty II. triedy Sabinov – Bertotovce (v súlade s ÚP PSK) a existujúce prietahy ciest III. triedy nachádzajúce sa v zastavanom území a mimo zastavané územie rešpektovať ich ochranné pásma.
- mimo zastavané územie mesta a v zastavanom území mesta pre cesty III. triedy uvažovať s územnou rezervou pre šírkové usporiadanie v zmysle STN,
- navrhnuť obnovu a dobudovanie systému pešej dopravy v zastavanom území i mimo neho a vyznačiť i v širších súvislostiach k príslušnému územiu, jej šírkové usporiadanie je potrebné navrhnuť v zmysle STN,
- doplniť existujúcu sieť cyklotrás a navrhnuť cyklotrasy v súlade so Stratégiou rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky Prešovského kraja,
- pri riešení dopravných závad, parkovacích plôch, rekonštrukcie chodníkov a autobusových zastávok postupovať v súlade s platnými ustanoveniami cestného zákona a zákona o výstavbe,
- riešiť umiestnenie parkovísk pri zariadeniach občianskej vybavenosti , cintoríne v súlade s príslušnými požiadavkami vyplývajúcimi z platnej STN.
- vyznačiť ochranné pásmo ciest I. triedy a III. triedy mimo zastavaného územia mesta ,
- vyznačiť autobusové zastávky a pešiu dostupnosť.

6.5.2 Letecká doprava

Do riešeného územia zasahuje ochranné pásmo letiska Ražňany. V návrhu ÚPN-M je potrebné:

- Rešpektovať podmienky a obmedzenia v zmysle leteckého zákona vo vzťahu k osobitnému letisku Ražňany, ktoré je potrebné zapracovať do textovej a grafickej časti.

6.5.3 Železničná doprava

Mestom Sabinov je vedená železničná trať č. 447 Kysak – Plaveč – Muszyna, ktorá prechádza juhozápadným okrajom mesta. V návrhu ÚPN-M je potrebné:

- Zabezpečiť územnú rezervu na zdvojkolajenie a modernizáciu železničnej trate Prešov – Plaveč, vrátane modernizácie železničnej stanice, nástupíšť a zastávok.
- Navrhnuť plochy parkovania pre zabezpečenie funkcií integrovanej dopravy (koordinácia železničnej, autobusovej a individuálnej dopravy)
- všetky novobudované kríženia ciest s traťou navrhnuť ako mimoúrovňové.

6.6 Technická vybavenosť

6.6.1 Vodné hospodárstvo

6.6.1.1 Vodné toky

Katastrálnym územím mesta Sabinov preteká vodohospodársky významný vodný tok Torysa ID 4-32-04-078 v správe v správe SVP, š. p. Povodie Hornádu, odštepný závod, so sídlom v Košiciach, do ktorej sa v riešenom území (k.ú. Sabinov, k.ú.Orkucany, k.u. Zálesie vlievajú ľavostranné prítoky: potok Ginec, Krakovský potok, Drienický potok, potok Telek, Jakubovianský potok, vrátane svojich prítokov a pravostranné prítoky : Potok Žabec a potok Šalgov . Do katastrálneho územia Sabinov rieka vteká zo severozápadného smeru z k. ú. Pečovská Nová Ves a pokračuje juhovýchodným smerom do k. ú. Orkucany, z ktorého vyteká do k. ú. Šarišské Michaľany. Pre vodný tok Torysa sú spracované mapy povodňového ohrozenia (MPO) a mapy povodňového rizika (MPR) – SKH 011FD. Pre ostatné vodné toky v riešenom území nie sú mapy spracované.

Z hľadiska povinnosti mesta pri ochrane pred povodňami ako preneseného výkonu pôsobnosti štátnej správy na úseku územného plánovania v zmysle zákona 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami je do návrhu ÚPN-M potrebné zapracovať :

- Vyznačenie všetkých záplavových čiar zobrazených na mapách povodňového ohrozenia a mapách povodňového rizika.

- Zadefinovať –určiť regulatívy priestorové usporiadania a funkčného využívania územia s opatreniami na ochranu pred povodňami podľa schváleného plánu manažmentu povodňového rizika
- Navrhnuť protipovodňové opatrenia na ochranu riešeného územia

Z hľadiska technicko- prevádzkových záujmov správcu vodných tokov a protipovodňovej ochrany pre výkon správy vodných tokov je v návrhu ÚPN-M potrebné zapracovať požiadavky vyplývajúce z § 20 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov pre inundačné územie pri vodných tokoch v riešenom území, pre ktoré nie sú spracované mapy povodňového ohrozenia a povodňového rizika, teda v území priľahlom k vodnému toku, ktoré je počas povodní zvyčajne zaplavované vodou vyliatou z koryta, zapracovať :

- zákaz umiestňovať presne definované budovy, stavby, objekty a zariadenia. V zmysle ustanovení § 20 ods. 6 písm. c) zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov je v inundačnom území okrem iného zakázané vykonávať terénne úpravy, ktoré môžu zhoršiť odtok povrchových vôd počas povodne.
- zapracovať podmienky pre situovanie nových stavebných objektov v súlade s § 20 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov pri ktorom je nutné rešpektovať prirodzené záplavové územie vodných tokov, ako aj obmedzenia využitia územia v záplavovom území (zamedzenie výstavby a iných nevhodných činností).
- -zapracovať podmienky pre výkon správy dotknutých vodných tokov v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov a to povinnosť pozdĺž vodohospodársky významného vodného toku ponechať voľný nezastavaný pobrežný pozemok (manipulačný pás vodného toku) v šírke 10,0 m od brehovej čiary toku a pozdĺž drobných vodných tokov ponechať voľný nezastavaný pobrežný pozemok (manipulačný pás vodného toku) v šírke 5,0 m od brehovej čiary toku na zabezpečenie prístupu k vodným tokom pre účely zabezpečovania prevádzkových činností vyplývajúcich z ustanovení zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov pre správcu vodných tokov. V tomto vymedzenom pobrežnom pozemku vodných tokov nie je možné umiestňovať stavby trvalého charakteru, zariadenia a vedenia technickej infraštruktúry, oplotenie, súvislú vzrastlú zeleň, ani ho inak poľnohospodársky obhospodarováť.

Z hľadiska návrhu koncepcie nakladania s dažďovými vodami vzhľadom na klimatickú zmenu, riešenie dôsledkoch sucha a nedostatku vody je nutné v ÚPN-M navrhnuť :

- opatrenia na zdržanie povrchového odtoku dažďových vôd zo spevnených plôch v prípade nových lokalít určených na zástavbu (z komunikácii, spevnených plôch a striech rodinných domov, prípadne iných stavebných objektov) na pozemku stavebníka prostredníctvom vsakovacích objektov (prípadne s retenčnými nádržami), dažďových záhrad, jazierok a podobne tak, aby nedochádzalo k zhoršeniu odtokových pomerov v území. Ak nie je možné zachytávať vodu z povrchového odtoku na mieste dopadu zrážok alebo v jeho tesnej blízkosti, možno ju odvádzať do povrchových vôd. Uvedené opatrenia je nutné navrhnuť tak, aby prípadný odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou prípadnej navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente v súlade s ustanovením § 36 ods. 17 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a v zmysle požiadaviek NV SR č. 269/2010 Z. z. podľa § 9.

6.6.1.2.Hydromeliorácie a odvodnenie poľnohospodárskej pôdy

V riešenom území (k. ú. Sabinov) sa nachádzajú hydromelioračné objekty a odvodnenia poľnohospodárskej pôdy niektoré zasahujúce aj do okolitých katastrálnych území, ktoré je v Návrhu ÚPN-M rešpektovať :

- Odvodňovací kanál hmsp č. 664 (ev. č. 5407048001) dĺžky 2,75 km vedený pod názvom „ kanál“
- Odvodňovací kanál hmsp č. 4045(ev. č. 5407165007) dĺžky 0,43 km vedený pod názvom „ kanál Mescisko otvorený + krytý“

- odvodňovací kanál hmsp č. 70204 (ev. č.5407165007) dĺžky 0,900 km bez názvu
- odvodňovací kanál hmsp č. 2891 (ev. č. 5407166001) dĺžky 0,55 km vedený pod názvom „ kanál 01“
- odvodňovací kanál hmsp č. 3010 (ev. č. 5407160003) dĺžky 0,320 km vedený pod názvom „ kanál C1“

Ďalej v návrhu ÚPN-M je potrebné akceptovať:

- Návrh križovania inžinierskych sietí a komunikácii s kanálom navrhnúť v zmysle ustanovenia STN „ Križovanie a súbehy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami z r. 1983“.

6.6.1.3.Zásobovanie vodou a odkanalizovanie

V meste Sabinov je vybudovaný verejný vodovod , verejná kanalizácia v správe VVS a. s., Košice. V návrhu ÚPN-M je potrebné:

- Prehodnotiť existujúci stav kanalizačnej siete a navrhnúť riešenie odkanalizovania existujúcich plôch nepripojených na kanalizačnú sieť a navrhnúť rozšírenie kanalizačnej siete do novonavrhovaných plôch.
- Prehodnotiť stav existujúcej ČOV v k. ú. Orkucany , jej kapacitu a existujúci spôsob čistenia odpadových vôd a navrhnúť úpravu technológie podľa najnovších technologických možností.
- Prehodnotiť existujúci stav vodovodnej siete a navrhnúť riešenie zásobovania pitnou vodou existujúcich plôch nepripojených na vodovodnú sieť a navrhnúť rozšírenie do novonavrhovaných plôch.
- rešpektovať a zdokumentovať ochranné pásma vodovodných , kanalizačných potrubí a ČOV
- rešpektovať vybudované vodohospodárske zariadenia a dodržať ich ochranné pásma v zmysle zákona o verejných vodovodoch a kanalizáciách v znení neskorších predpisov
- navrhované vodovodné potrubia v čo najväčšej miere zokruhovať,
- výpočet potreby vody (Q_p , Q_m) pre existujúcu a navrhovanú zástavbu a stanoviť v zmysle platnej vyhlášky (vrátane potreby vody na hasenie požiarov) a navrhnúť doplnenie zdrojov vody,
- dodržať ochranné pásma.

6.6.2 Zásobovanie elektrickou energiou

Mesto Sabinov je zásobované elektrickou energiou prostredníctvom hlavného 110 kV rozvodu zo siete Lemešany – Prešov a Spišská Nová Ves - Lipany a z transformátorových staníc 110/22 kV. Na tomto vedení sú napájané VN vedenia č. 226 a 480, z ktorých cez existujúce TS a NN vedenia sú zásobované jednotlivé objekty a stavby elektrickou energiou (podzemnými a nadzemnými vedeniami) . V návrhu ÚPN-M je potrebné :

- Rešpektovať existujúce trasy elektrických sietí a ich ochranné a bezpečnostné pásma podľa zákona o energetike v platnom znení.
- riešiť zásobovanie elektrickou energiou pre navrhovaný rozvoj mesta v rozsahu metodiky spracovania ÚPN-M,
- pri návrhu rozvojových lokalít je potrebné do územného plánu zahrnúť priestorovú rezervu pre distribučné vedenie a nové transformačné stanice TS. Pri návrhu vedení (prípojok) k transformačným staniciam je potrebné návrhy v zastavanom území riešiť podzemným káblovým vedením.
- nové transformačné stanice TS v rozvojových lokalitách umiestniť na verejne prístupné miesta s možnosťou trvalého prístupu. Nové distribučné TS navrhovať čo najbližšie do centra predpokladaných odberov. Miesto osadenia nových TS a dĺžky NN vývodov z TS musia zohľadňovať požiadavky na bezpečnosť distribúcie elektriny a kvalitu napätia,
- navrhnúť pre nové lokality NN vedenie káblami v zemi, v riešení je potrebné používať štandardy VSD,
- riešiť dobudovanie a modernizáciu verejného osvetlenia v zastavanom území mesta.

6.6.3 Zásobovanie plynom

Mesto Sabinov je zásobované plynom z vysokotlakého plynovodu DN 200, PN 2,5 MPa vedeného z Prešova do Starej Ľubovne s štyrmi regulačnými stanicami (VTL/STL) vo viacerých lokalitách, z ktorých sú vedené distribučné siete tlakovej úrovne STL tlakovej úrovne 0,1 MPa do jednotlivých existujúcich plôch zástavby určené na zásobovanie objektov a stavieb plynom. V návrhu ÚPN-M je potrebné:

- rešpektovať existujúce trasy plynovodov,
- riešiť zásobovanie plynom pre navrhovaný rozvoj mesta v rozsahu metodiky spracovania ÚPN-M,
- preveriť možnosti využívania alternatívnych zdrojov energie,
- pri riešení územného plánu je nutné zdokumentovať a rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma existujúcich ako aj navrhovaných plynárenských zariadení.

6.6.5 Telekomunikácie

V meste sa nachádzajú káblové siete pre pevnú linku a aj optické siete viacerých operátorov na prenos signálu. V návrhu ÚPN-M je potrebné :

- Zpracovať ochranné pásma telekomunikačných a optických sietí v zmysle platných predpisov,
- navrhnuť rozšírenie optickej transportnej siete pre celé riešené územie a navrhnuť dobudovanie kamerového systému.

6.6.6 Odpadové hospodárstvo

Mesto má zabezpečený pravidelný odvoz komunálneho odpadu , separovaných zložiek odpadu a biologického odpadu .

V návrhu ÚPN-M je potrebné :

- navrhnuť umiestnenie zberného dvora v areáli VPS s cieľom zvýšenia podielu triedenia odpadu
- vytvorenie územnotechnických predpokladov pre umiestnenie polopodzemných kontajnerov na komunálny odpad
- Vytvorenie územnotechnických predpokladov pre priestor kompostoviska (uloženie biologicky rozložiteľného odpadu z verejných priestranstiev).

7. Požiadavky na ochranu kultúrneho dedičstva

V centrálnej časti mesta, ktorá je pamiatkovou zónou mestského typu a je v nej zachovaná pôdorysná štruktúra územia šošovkovitého tvaru s čiastočne zachovanými hradbami. V meste sa nachádza veľké množstvo národných kultúrnych pamiatok a je to zároveň územie s predpokladanými archeologickými nálezmi a je predpoklad , že aj mimo vymedzených evidovaných lokalít môžu byť objavené aj ďalšie dosiaľ neznáme archeologické objekty a nálezy. V návrhu ÚPN-M je potrebné rešpektovať Pamiatkovú zónu mestského typu Sabinov č. ÚZPF – 53 a zásady ochrany pamiatkového územia a rešpektovať nasledujúce nehnuteľné kultúrne pamiatky (NKP) evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF):

A. Evidované nehnuteľné národné kultúrne pamiatky

1. Rímsko-katolícky kostol Očisťovania Panny Márie s areálom – ÚZPF 10817/1-3 – kultúrna pamiatka pozostávajúca z troch pamiatkových objektov:

- kostol – Jarková ul. Č. 73, parc. č.1,
- múr ohradový – Jarková ul. č. 73, par. č. 1,
- zvonica – Jarková ul. č. 73, parc. č. 2

2. Opevnenie mestské č. ÚZPF – 348/1 – parc. č. 937/1, 2,940,99

3. Hrob s náhrobníkom – č. ÚZPF – 4260/0 – pamätný hrob Ľudovíta Sýkoru, na cintoríne, ul. Holého, parc. č. 202/1,

- 4.Hrob s náhrobníkom – č. ÚZPF – 1485/0 – pamätný hrob J. Cirbusovej, na cintoríne, ul. Hollého, parc. č. 202/1,
- 5.Hrob s náhrobníkom – č. ÚZPF – 4265/0 – pamätný hrob E. Stenhura, na cintoríne, ul. Hollého, parc. č. 202/1,
- 6.Cintorín židovský – č. ÚZPF – 1131/0 – pri mestskom cintoríne, ul. Hollého č. 25, parc. č. 206.
- 7.Kostol evanjelický augsburského vyznania – č. ÚZPF – 365/1-2 – kultúrna pamiatka pozostávajúca z dvoch pamiatkových objektov:
 - kostol e. a v. slovenský – ul. kpt. Nálepku č. 194, parc. č. 1086,
 - kostol ev. a v. nemecký – ul. kpt. Nálepku č. 195, parc. č. 1088.
- 8.Pomník sovietskej armády – č. ÚZPF – 1483/0 – v parku na nám. slobody, parc. č. 1435/1.
- 9.Hrob s náhrobníkom a pamätná tabuľa národného buditeľa Nosáka – Nezabudova – č. ÚZPF 1484/1-2- kultúrna pamiatka pozostávajúca z dvoch pamiatkových objektov:
 - hrob s náhrobníkom – nám. slobody, parc. č. 201/1,
 - pamätná tabuľa – na budove evanjelickej fary, nám. slobody č. 2, parc. č. 1084.
- 10.Dom patricijský – č. ÚZPF – 11281/0 – nám. slobody č. 7, parc. č. 22.
- 11.Dom meštiansky – prejazdový radový č. ÚZPF – 11291/0 – nám. slobody č. 8, parc. č. 1079.
- 12.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 350/0 – nám. slobody č. 9, parc. č. 23.
- 13.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 11282/0 – nám. slobody č. 11, parc. č. 24.
- 14.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 3814/0 – nám. slobody č. 13, parc. č. 27.
- 15.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 351/0 – nám. slobody č. 15, parc. č. 28.
- 16.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 3815/0 – nám. slobody č. 17, parc. č. 31,31/3,31/4.
- 17.Dom meštiansky – prejazdový radový č. ÚZPF – 11292/0 – nám. slobody č. 21, parc. č. 37/2.
- 18.Dom meštiansky – prejazdový radový č. ÚZPF – 11293/0 – nám. slobody č. 25, parc. č. 42.
- 19.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 3816/0 – nám. slobody č. 27, parc. č. 43,44.
- 20.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 352/0 – nám. slobody č. 31, parc. č. 48.
- 21.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 3817/0 – nám. slobody č. 33, parc. č. 51.
- 22.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 3818/0 – nám. slobody č. 35, parc. č. 52.
- 23.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 353/0 – nám. slobody č. 37, parc. č. 53/1-2.
- 24.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 3819/0 – nám. slobody č. 39, parc. č. 56.
- 25.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 354/0 – nám. slobody č. 41, parc. č. 57/1,57/2.
- 26.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 3820/0 – nám. slobody č. 43, parc. č. 58.
- 27.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 3822/0 – nám. slobody č. 45, parc. č. 61,62.
- 28.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 3824/0 – nám. slobody č. 47, parc. č. 63.
- 29.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 362/0 – nám. slobody č. 48, parc. č. 1023.
- 30.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 10060/0 – nám. slobody č. 50, parc. č. 1022.
- 31.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 3827/0 – nám. slobody č. 53, parc. č. 70/1,2.
- 32.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 3828/0 – nám. slobody č. 55, parc. č. 71.
- 33.Budova administratívna – č. ÚZPF – 2030/0 – nám. slobody č. 57, parc. č. 72/1.
- 34.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 3830/0 – nám. slobody č. 58, parc. č. 1010,1009/48.
- 35.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 358/0 – nám. slobody č. 60, parc. č. 1006,1009/44.
- 36.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 3833/0 – nám. slobody č. 62, parc. č. 1005,1009/56.
- 37.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 3834/0 – nám. slobody č. 63, parc. č. 76.
- 38.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 357/0 – nám. slobody č. 64, parc. č. 1004.
- 39.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 3835/0 – nám. slobody č. 65, parc. č. 77/2.
- 40.Dom meštiansky – prejazdový radový č. ÚZPF – 11294/0 – nám. slobody č. 66, parc. č. 999.
- 41.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 3836/0 – nám. slobody č. 67, parc. č. 81.
- 42.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 11283/0 – nám. slobody č. 69, parc. č. 82.
- 43.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 356/0 – nám. slobody č. 70, parc. č. 997/1-2.
- 44.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 3837/0 – nám. slobody č. 71, parc. č. 83.
- 45.Dom meštiansky – prejazdový radový č. ÚZPF – 11057/0 – nám. slobody č. 72, parc. č. 993.
- 46.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 3838/0 – nám. slobody č. 73, parc. č. 84.
- 47.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 355/0 – nám. slobody č. 74, parc. č. 992.
- 48.Dom meštiansky – prejazdový radový č. ÚZPF – 3839/0 – nám. slobody č. 75, parc. č. 86.
- 49.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 11284/0 – nám. slobody č. 77, parc. č. 87.
- 50.Dom meštiansky – radový č. ÚZPF – 11285/0 – nám. slobody č. 83, parc. č. 93/1.

- 51.Škola - č. ÚZPF – 3840/0 – nám. slobody č. 85, parc. č. 97/1.
- 52.Lýceum a pamätná tabuľa - č. ÚZPF – 363/1-2 – kultúrna pamiatka pozostávajúca z dvoch pamiatkových objektov:
- lýceum pamätné – nám. slobody č. 100, parc. č. 11,
 - pamätná tabuľa Samuela Fabryho – na budove múzea, nám. slobody č. 100, parc. č.11.
- 53.Kostol s areálom - č. ÚZPF – 364/3 – kultúrna pamiatka pozostávajúca z troch pamiatkových objektov:
- rímsko-katolícky kostol s v. Jána Krstiteľa – nám. slobody č. 102, parc. č. 1,
 - zvonica – pri kostole, nám. č. 101, parc. č. 2,
 - rímsko – katolícky kostol Nepoškvrneného počatia Panny Márie, nám. slobody č. 103, parc. č. 3.

B. Archeologické náleziská :

Sabinov, m. č. Sabinov

1. Historické jadro mesta – územie s evidovanými archeologickými nálezmi (1. Písomná zmienka o meste k roku 1248): Námestie slobody

- Na východnom okraji v blízkosti križovatky J. Borodača – 17. Novembra – zachytené muriva stredovekej Dolnej mestskej brány.
- Na východnom okraji pri bývalej dolnej bráne zachytený priebeh hradby, stredoveké a novoveké kultúrne vrstvy, povrchové úpravy, budova mlyna.
- Na východnom okraji zachytené muriva bašty č. 9.
- Východný parčík – kultúrne vrstvy zo stredoveku až novoveku, mlynský náhon.
- Rímsko – katolícky kostol Sťatia sv. Jána Krstiteľa – archeologický výskum v interiéri ako aj exteriéri, zachytené murované konštrukcie, staršie úrovne povrchov, hroby – stredovek až novovek.
- Západne od piaristického gymnázia – novoveký suterénny objekt.
- Západný parčík – kultúrne vrstvy stredovek – novovek.
- Križovatka s Ružovou ulicou – v ryhe pre NN rozvody zachytené kamenné murivá mestského opevnenia – zrejme z komplexu Hornej mestskej brány.
- NS č. 8 – kultúrne vrstvy a povrchy (13.-20.storočie).
- NS č. 22, 24, 26 – murované konštrukcie domov a hospodárskych objektov, studňa, hlinené pece, zahĺbené objekty neskorý stredovek až novovek, v hnutelnom materiáli aj keramika z vrcholného stredoveku.
- NS č. 28 – kultúrne vrstvy z neskorého stredoveku až novoveku, murovaná odpadová jama, zahĺbené objekty aj nálezy z 13., 14. Storočia.
- NS č. 30 – kultúrne vrstvy z neskorého stredoveku, vo vrstve aj nálezy z 13. – 14. Storočia,
- murovaná studňa.
- NS č. 43 – murované základy hospodárskeho objektu, kultúrne vrstvy z mladšieho novoveku.
- NS č. 54 – základy hospodárskych objektov a kultúrne vrstvy z neskorého stredoveku až novoveku, murovaná studňa a základy dvorového krídla z novoveku.

Ul. 17. Novembra:

- V parku pri bytových domoch zachytená línia hradby a bášt č. 11-13, základy obytnej zástavby z mladšieho novoveku, kultúrne vrstvy stredovek – novovek.

Ružová ulica:

- RU č. 27 – zachytené kultúrne vrstvy z mladšieho novoveku.
- RU č. 26 – murované konštrukcie meštianskeho domu, dlažby a kultúrne vrstvy z mladších úsekov novoveku.
- RU č. 63 – Daňový úrad – zachytené kultúrne vrstvy, objekty z neskorého stredoveku
 - o a staršieho novoveku.
- Bašta – zachytená hradba, kultúrne vrstvy – novovek.

Jilemnického ulica:

- JU č. 5 – kultúrne vrstvy – novovek.
- JU č. 16 – murované konštrukcie bašty, kultúrne vrstvy, dlažby – stredovek až novovek.
- Pozemok p. č. 908,938 – hradba stredovekého mestského opevnenia a kultúrne vrstvy z novoveku.

Prešovská ulica :

- Prešovská ul. na ploche LIDLU a parkoviska – zachytená zástavba z 18.-20. Storočia, stredoveká minca.

Ul. kpt. Nálepku:

- Nárožie Murgašovej ul. a Ul. kpt. Nálepku – Dom služieb – stredoveká hrnčiarska pec.

2.Poloha Čiktov – Chmeľník – praveké sídlisko (doba rímska)

- Lokalita IBV Hliník (Pri hrobli) – sídlisko z vrcholného stredoveku.
- Lokalita IBV Levočská (Pri poľnom mlyne) – sídlisko z mladšej doby kamennej (bukovohorská kultúra, mladšej doby železnej a vrcholného stredoveku.

Bližšie nelokalizované a ojedinelé nálezy:

3.Poloha Karafová – zaniknutá stredoveká obec Krakovec (písomné správy zo 14. Storočia).

4.Poloha Nižná až Vyšná Kaplnka – zaniknutá stredoveká obec – Kapovňa (písomné správy zo 14.-15. Storočia).

5.Bližšie neudaná poloha hliníka, kde sa ťažila hlina na výrobu tehál – porušený hrob s mincami zo 17. Storočia.

6.Bližšie neudaná poloha v meste – nálezy kamennej industrie zo staršej doby kamennej.

Sabinov, m. č. Orkucany

1.Historické jadro miestnej časti Orkucany – územie s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia stredoveku až novoveku (1. písomná zmienka k roku 1248).

2.Poloha Široké – Priečky – praveké sídlisko.

Ojedinelé a bližšie nelokalizované nálezy:

3.Poloha – bývalé vojenské cvičisko – nálezy kamennej štiepanej industrie zo staršej doby kamennej.

Vyššie uvedené NKP a archeologické náleziska je potrebné zapracovať do návrhu ÚPN-M (textovej a grafickej časti) a zároveň je potrebné zapracovať podmienky ochrany NKP , zadefinovať ich OP a zapracovať podmienky ochrany archeologických nálezov a archeologických nálezísk na vyššie uvedených územiach aj mimo vyššie uvedených území s evidovanými a predpokladanými archeologickými nálezmi pre stavebnú činnosť vyplývajúce z platného pamiatkového zákona .

Podľa pamiatkového zákona v bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Bezprostredné okolie nehnuteľnej kultúrnej pamiatky je priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky; desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou aj pozemok.

8.Požiadavky na rozsah a obsah riešenia

Návrh ÚPN-M bude spracovaný v podrobnosti stanovenej v §§ 12 a 13 Vyhlášky Úradu pre územné plánovanie a výstavbu SR č. 392/2023 Z. z. o obsahu a spôsobe spracovania územnoplánovacej dokumentácie a o územnoplánovacích podkladoch a všeobecných požiadavkách na priestorové usporiadanie územia a funkčné využívanie územia a v súlade s Vyhláškou Úradu pre územné plánovanie a výstavbu SR č. 153/2024 Z. z. o štandardoch a metodike spracovania územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov.

Územný plán mesta Sabinov bude obsahovať:

A.) informatívnu časť územného plánu mesta v textovej časti, ktorá bude obsahovať:

- a) základné údaje,
- b) širšie vzťahy,
- c) vyhodnotenie doterajšej územnoplánovacej dokumentácie mesta,
- d) vyhodnotenie vplyvu demografických, sociálnych, environmentálnych a ekonomických vývojových tendencií na územný rozvoj mesta,
- e) vyhodnotenie urbanistickej štruktúry, krajinej štruktúry a limitov územia mesta,
- f) priemet území krajinej infraštruktúry miestneho významu a území ochrany prírody a krajiny miestneho významu,

- g) návrh plôch a koridorov pre umiestnenie stavieb vo verejnom záujme a plôch zelenej infraštruktúry vo verejnom záujme,
- h) urbanistickú koncepciu rozvoja mesta, priemet zastavaného územia a členenie na priestorovo-funkčné celky a priestorovo-funkčné časti,
- i) zdôvodnenie a opis regulácie a spôsob výpočtu limitov,
- j) vymedzenie plôch určených na odňatie poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov,
- k) zásady a podmienky vyplývajúce z osobitných predpisov.

B.) informatívnu časť územného plánu mesta v grafickej časti, ktorá bude obsahovať grafické znázornenia:

- a) širších vzťahov a vymedzenia riešeného územia,
- b) urbanistickej štruktúry a krajinskej štruktúry a limitov územia mesta,
- c) urbanistickej koncepcie rozvoja mesta, vymedzenia zastavaného územia a členenia na priestorovo-funkčné celky a priestorovo-funkčné časti,
- d) priemetu území krajinskej infraštruktúry a území ochrany prírody a krajiny miestneho významu,
- e) návrhu plôch a koridorov pre umiestnenie stavieb vo verejnom záujme a plôch zelenej infraštruktúry vo verejnom záujme,
- f) iných územných limitov, vyplývajúcich z územnoplánovacej dokumentácie vyššieho stupňa a limitov ochranného a bezpečnostného pásma,
- g) plôch určených na odňatie poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov,

C.) záväznú časť územného plánu mesta v textovej časti tvorenú z regulačných listov s regulačnými podmienkami jednotlivých priestorovo-funkčných celkov, ktoré obsahujú:

- a) číselné alebo iné označenie alebo názov priestorovo-funkčného celku alebo jeho priestorovo-funkčnej časti,
- b) grafickú schému polohy a vymedzenie priestorovo-funkčného celku alebo jeho priestorovo-funkčnej časti,
- c) plošnú výmeru priestorovo-funkčného celku alebo jeho priestorovo-funkčnej časti,
- d) identifikáciu polohy a stručnú charakteristiku priestorovo-funkčného celku alebo jeho priestorovo-funkčnej časti,
- e) priestorové usporiadanie územia s uvedením parametrov základných regulatívov a podľa potreby voliteľných regulatívov pre plochy priestorovo-funkčných celkov, priestorovo-funkčných častí a pozemkov,
- f) funkčné využívanie územia s uvedením základnej funkcie a jednej alebo viacerých neprípustných funkcií a podľa potreby jednej alebo viacerých prípustných funkcií,
- g) súpis plôch a koridorov pre umiestnenie stavieb vo verejnom záujme a súpis plôch pre umiestnenie zelenej infraštruktúry vo verejnom záujme s uvedením ich druhu a účelu,
- h) súpis osobitných území, ak sú na území priestorovo-funkčného celku alebo jeho priestorovo-funkčnej časti navrhované,
- i) identifikáciu územia pamiatkovej rezervácie alebo pamiatkovej zóny, ak sa v priestorovo-funkčnom celku alebo jeho priestorovo-funkčnej časti nachádzajú, pre ktoré je potrebné obstaráť územný plán zóny,
- j) určenie ostatných území, v priestorovo-funkčnom celku alebo jeho priestorovo-funkčnej časti, pre ktoré je potrebné obstaráť územný plán zóny,

D.) záväznú časť územného plánu obce v grafickej časti, ktorú tvorí regulačný výkres, ktorý grafickými prostriedkami a opismi vyjadruje priestorovú a funkčnú reguláciu územia, ktorý obsahuje:

- a) základné údaje,
- b) hranicu územia mesta,
- c) hranicu zastavaného územia mesta,
- d) členenie územia na priestorovo-funkčné celky alebo na priestorovo-funkčné časti,
- e) priestorovú reguláciu vyjadrenú prostredníctvom základných regulatívov a podľa potreby voliteľných regulatívov priestorového usporiadania územia,

- f) reguláciu funkčného využívania územia s uvedením základnej funkcie a jednej alebo viacerých neprípustných funkcií a podľa potreby jednej alebo viacerých prípustných funkcií,
- g) priemet plôch a koridorov pre umiestnenie stavieb vo verejnom záujme a priemet plôch pre umiestnenie zelenej infraštruktúry vo verejnom záujme,
- h) priemet osobitných území,
- i) priemet území, v ktorých sa nachádzajú pamiatkové rezervácie alebo pamiatkové zóny, pre ktoré je potrebné obstaráť územný plán zóny,
- j) priemet ostatných území, pre ktoré je potrebné obstaráť územný plán zóny,

Textová časť informatívnej časti a textová časť záväznej časti územného plánu mesta sa spracujú ako dva samostatné dokumenty.

Grafická časť informatívnej časti územného plánu mesta sa spracuje v elektronickej podobe na podklade mapového diela v záväznom geodetickom referenčnom systéme v podrobnosti spracovania výkresov v mierke 1:50 000, 1:10 000 a 1:5 000.

Grafická časť záväznej časti územného plánu mesta sa spracuje v elektronickej podobe na podklade mapového diela v záväznom geodetickom referenčnom systéme v podrobnosti spracovania výkresu priestorovej a funkčnej regulácie v mierke 1:5 000, príp. 1:10 000. Množstvo a druh voliteľných regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania budú upresnené v návrhu územného plánu na základe urbanistického riešenia územia mesta.

9. Informácia o potrebe vypracovania variantného návrhu riešenia

S variantným riešením sa neuvažuje.